

NOVADNIEKS

LATVIJAS REPUBLIKAS PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

Sestdiena, 1995. gada 10. jūnijs

Nr. 43 (6598)

«Bankas Baltija» klientiem «gaidīšanas svētki» turpinās

Kopš tās dienas, kad visu Latviju satricināja «Bankas Baltija» nepatikšanas, mūsu laikraksta «Novadnieks» redakcijā bieži atskan telefona zvani. Satrauktie rajona iedzīvotāji lūdz palīdzību, lai noskaidrotu, kāds liktenis gaida viņu naudiņu. Dažādu firmu un firmiņu krāptie un mānītie cilvēki nekādi nevar saprast, ka šoreiz viņus piemānījusi iestāde, kas citur pasaulē tiek uzskatīta par drošības garantu — banka.

Kā pašreizējo situāciju vērtē akciju sabiedrības «Banka Baltija» Preiļu filiāles vadītājs Juris Livdāns?

— Pašlaik mēs esam tiesīgi rīkoties tikai ar to naudiņu, kas klientu kontos ienākusi pēc 31. maija. Viss pārējais ir iesaldēts, un man nav pat aptuvenas skaidrības, uz cik ilgu laiku. Vakar (*tas ir 6. jūnijā — red.*) biju Rīgā, taču arī tur nenosauca pat aptuvenus termiņus. Jāgaida.

Mūsu rajona iedzīvotājus, protams, visvairāk interesē personīgie nelielie ietaupījumi. Šiem cilvēkiem es patiesi jūtu līdzī, jo viņiem simts vai divi simti latu ir daudzreiz dārgāki nekā citam tūkstoši latu. Iespējams, ka tieši individuālie naudas turētāji būs tie, kuru likteni valdības izveidotā darba grupa atrisinās vispirms. Ļoti sarežģīta situācija ir arī budžeta iestādēs. Bet republikas saimnieciskā dzīve nevar apstāties.

Līdz šim neesmu saņēmis arī nevienu oficiālu dokumentu, kas atļautu izdarīt kādus izņēmumus, teiksim, izmaksāt naudu bērniem vai citos kritiskos gadījumos.

Juris Livdāns apsolijs, ka informēs «Novadnieku», tiklīdz saņems kādu oficiālu ziņu no savas vadības Rīgā.

L. Kirillova

«Atvars» brīdina

Pašvaldības uzņēmums «Atvars» paziņo, ka par sanitāro zonu piesārņošanu Rēzeknes ielā pie apbraucamā ceļa, «Lauku tehnikas» dzīvojamā masīva dzeramā ūdens ņemšanas vietās pie dziļurbuma akām, attīrīšanas iekārtās Celnieku ielas dzīvojamā namu masīvā un citur vainīgie tiks sodīti. Atbilstoši Latvijas Republikas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 58. pantam nāksies maksāt soda naudu piecu līdz divi simti piecdesmit latu apmērā.

Arī individuālo dzīvojamā māju iemītnieki no Viļānu, Lauku, Tirdzniecības un Rožu ielas veselām kravām gāz atkritumus pie apbraucamā ceļa. Un tas vēl nav viss — mierīgu prātu atplēš žogu un ved ganīties savus mājlopus teritorijā, kur atrodas dziļurbuma akas. Šis «priekš» vainīgajiem izmaksās līdz 25 latiem. Kādu nakti «pieauga kājas» apmēram deviņdesmit metriem drāšu pinuma žoga pie Celnieku ielas masīva attīrīšanas iekārtām.

Pie jaunajam dziļurbuma akām «Lauku tehnikas» masīvā bez jebkādam atļaujam izveidotu mazdārziņi. Tie būs obligāti jālikvidē, jo pie akām jābūt iezogotai zonai, vismaz trīsdesmit metru tuvumā nedrīkst notikt nekāda saimnieciskā darbība. Vides aizsardzības valsts inspekcija mazdārziņu saimniekus var sodīt ar naudas sodu pat piecdesmit latu apmērā.

Sakarā ar aukstā ūdens trūkumu dzīvojamā māju piektajos stāvos dārzu laistīšanu no pilsētas ūdensvada individuālie patērētāji var veikt tikai no rīta līdz pulksten 12.00, kā arī vakaros pēc pulksten 23.00. Ja tas nebūs ievērots, patērētājus sodīs piecu līdz desmit latu apmērā, kā arī atslēgsim no ūdensvada.

A. Lapuha, pašvaldības uzņēmuma «Atvars» vecākais meistars

Riņķadancis ap tirgu

VID taisnība

Kā prasību izmantot elektroniskos kases aparātus visām juridiskajām personām, kas veic preču realizāciju tirgos, izskaidro ieņēmumu dienests? Nepieciešamība radīt visām juridiskajām personām vienotus noteikumus un nepieļaut vienai uzņēmēju grupai labākus konkurences apstākļus, jo daudzi uzņēmumi, izīrējot tirgū tirdzniecības vietas un maksājot ikdienas tirgus nodevu, bija labākos apstākļos nekā tie uzņēmumi, kuri tirgoja aiz tirgus robežas. Strādājot bez elektroniskā kases aparāta, tika slēpts preču apgrozījums, netika maksāti nodokļi, un tādējādi bija iespēja pārdot preces par zemākām cenām.

Valsts ieņēmumu dienests atzīst, ka kases aparātu ieviešana skar ne tikai tos uzņēmējus, kuri tirgojas vienlaikus vairākos tirgos vai daudzās tirdzniecības vietās, bet arī tādus individuālos uzņēmumus, kuri strādā tikai vienā vietā un gūst nelielus ieņēmumus. Vienam otram tāda pastāvēšana un izdzīvošana ir visai problemātiska. Diemžēl pašreizējā uzskaites sistēma neļauj atdalīt mazos uzņēmumus ar minimālu apgrozījumu no tiem uzņēmumiem, kuri vienlaicīgi darbojas vairākos tirgos vai vairākās vietās, gūstot lielus ienākumus, bet neveic to pilnīgu un kontrolējamu uzskaiti.

Valsts ieņēmumu dienests uzskata, ka šīs problēmas risinājumi varētu būt šādi. Panākt, lai tirgos tiktu veikti visi nepieciešamie labiekārtošanas darbi, no kuriem atkarīga sekmīga un ilgstoša kases aparātu ekspluatācija. Būtu vēlams, lai pašvaldība vai tirgus administrācija par līdzekļiem, kurus iekasē no uzņēmumiem, kā arī saņemot bankas kredītus, iegādātos kases aparātus un iznomātu tos tiem uzņēmumiem, kuri nav spējīgi iegādāties paši. Labums kā kases aparātu iznomātājiem, iekasējot nomas maksu, tā arī kases aparātu lietotājiem, kuri varēs tos iznomāt uz konkrētu darbības laiku. Bez tam bankas kredītu elektroniskā kases aparāta iegādei, pēc noteiktiem nosacījumiem, var saņemt arī pats uzņēmējs.

Tirgotāju taisnība

Tirgū strādāt ar kases aparātu esot absurdi, nekur pasaulē tirgos tādi brīnumi neesot manīti. Par gatavo apsmieklus esot jāuzskata VID aizrādījums par to, ka nevajag aizbildināties ar sniegu, lietu un salu, jo līdzīgi ziedu pārdevējiem esot iespējams izdomāt, kādā veidā pasargāt kases aparātu no atmosfēras iespaida un nodrošināt normālus ekspluatācijas apstākļus.

Ne jau visi var atļauties nopirkt elektroniskos kases aparātus, jo tie ir visai dārgi. Bet lētākus kases aparātus tirgo-

Jau labu laiku Preiļu tirgū valda tāda nemierīga un satraukta gaisotne. Un ne jau tikai Preiļu tirgū vien, tāpat ir Livānos, Ventspilī, Rīgā un citur. Satraukuma iemesls — Valsts ieņēmumu dienesta rīkojums par elektronisko kases aparātu nepieciešamību visiem tirgotājiem neatkarīgi no tā, kur preces pārdod — paviljonos, kioskos vai klajā laukumā. Izņēmums ir zemnieku saimniecības un individuālie uzņēmumi, kuri realizē pašražoto precī.

Pēdējā laikā kaislības virmoja tik nopietni, ka nonāca pat līdz tirgotāju streikam un vēstules rakstīšanai Latvijas Republikas Saeimas juridiskajai komisijai.

Katrai pusei sava taisnība — gan Valsts ieņēmumu dienestam, gan tirgotājiem, gan pašvaldībai, kas, savukārt, mēģina atrast ceļu, kāds būtu pieņemams abām pusēm.

tājiem nav atļauts izmantot, tikai tos, kas Ministru kabineta apstiprinātajā sarakstā. Protams, tāpēc pa visu republiku baumu līmeni klist runas par to, ka valdība pati esot iepirkusi lielu partiju 1962. gadā kaut kur ārzemēs ražotu kases aparātu un tagad gribot nogrūst tos tirgotājiem.

Tirgotāji visi kā viens apgalvo (un Valsts ieņēmumu dienestā tam piekrit), ka ne jau aiz labas dzīves viņi ziemā un vasarā, svelmē un salā stāv gandrīz vai zem klajas debess. Tieši ekonomiskā krīze, bezdarbs un smagie sociālie apstākļi daudzliem lika izvēlēties ceļu, kā nopelnīt iztiku sev un savai ģimenei. Un ne jau viņu vaina, ka valsts jau laikus nepadomāja par kārtīgu nodokļu iekasēšanu, par šiem pašiem nelaimīgajiem kases aparātiem.

Likuma taisnība

Preiļu tirgū lielākais tracijs bija par to, ka lielākā daļa no tirgotājiem vispār nav reģistrējuši savu uzņēmējdarbību. Kā paskaidroja VID nodokļu inspekcijas priekšiece M. Smimova, šo jautājumu sākuši risināt jau pagājušā gada beigās. Tad arī notika pirmās pārbaudes un tika sastādīti pirmie akti. «Likuma par uzņēmējdarbību» 1. pantā teikts, ka uzņēmējdarbība ir ilgstoša vai sistemātiska ekonomiskā darbība un kapitāla ieguldīšana, pakalpojumu sniegšana nolūkā iegūt peļņu. Ja šī «ekonomiskā darbība un kapitāla ieguldīšana» aktu veidā ir fiksēta trīs reizes, ir pietiekams pamats, lai rakstītu protokolu un sūtītu rajona tiesai lēmuma pieņemšanai pēc Latvijas Republikas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.2 panta «Uzņēmējdarbība bez reģistrācijas vai bez atļaujas (licences)». Pagaidām tiesā neviena lieta vēl nav izskatīta, un M. Smimova cer, ka līdz tam arī nenonāks.

Daudzi tirgotāji, kuri nav reģistrējuši savu uzņēmējdarbību, jau bijuši nodokļu inspekcijā un izteikuši gatavību reģistrēties. Protams, papīru kārtīšanai vajadzīgs laiks. Un nodokļu inspekcija to dos, apsoluties pagaidām nerakstīt aktus, jo saprot, ka ne jau no polļiem un no

leišiem atvestās mantas dod to lielo ienākumu. Naudas straumītes plūst no kontrabandas precēm, alkohola un cigaretēm.

Pašvaldības viedoklis

Pilsētas dome šajā laikā bija kā neitrālā zona starp divām karojošām pusēm — tirgotājiem un Valsts ieņēmumu dienestu. Domes priekšsēdētājs O. Hļebņikovs pastāstīja, ka asās kaislības beigušās, kad saņemta jaunās finansu ministres Ināras Sāmites parakstīta vēstule «Par tirdzniecības sakārtošanu Latvijas tirgos». Lūk, svarīgākais:

1) izsniedzot juridiskām personām tirdzniecības vietas atļaujas, no viņām pieprasīt VID nodokļu inspekcijā reģistrēta elektroniskā kases aparāta tehnisko pasi, kuras numuru ierakstīt tirdzniecības vietas atļaujā, kā arī savas nodokļu inspekcijas izziņu par stāšanos nodokļu maksātāju uzskaitē. Ja tehniskās pases un līdz ar to elektroniskā kases aparāta nav, kā arī nav nodokļu inspekcijas izziņas, tirdzniecības vietas atļauju nedrīkst izsniegt;

2) tirdzniecības vietās juridiskajām personām redzamā vietā izvietot uzņēmuma nosaukumu, telefona numuru, adresi, darba laiku, atbildīgā par tirdzniecību šajā vietā uzvārdu, tirdzniecības vietas atļaujas numuru un izsniegšanas datumu;

3) fiziskajām personām tirgos atļauj pārdot tikai pašu ražoto produkciju vai personīgos sadzīves priekšmetus. Aizliegts tirgoties tām fiziskajām personām, kuras veic neregistrētu uzņēmējdarbību.

Vēstules nobeigumā finansu ministre cer uz saprātīgu un sadarbspēju ar kontrolējošajām institūcijām. Tā, lūk, izlemts — kases aparātiem būt. Kā tas viss Preiļu tirgū izskatīsies praktiski, pagaidām laikam nevar iedomāties arī domes priekšsēdētājs. Bet pie mums, Latvijā, iespējams daudz kas tāds, kas nav redzēts daudzās attīstītās un mazāk attīstītās valstīs. Dzīvosim, redzēsim — vai kāds labums arī būs...

Materiālu sagatavoja L. Kirillova

«Novadnieka» abonētu ievēribai

Vai jūs esat pasūtījuši «Novadnieku» arī otrajam pusgadam? Pārbaudiet pasūtījuma kviti. Ja abonements izbeidzas pirmajā pusgadā, pacentieties to atjaunot laikus. «Novadnieku» jūlijam un turpmākajiem šī gada mēnešiem var pasūtīt tikai līdz 20. jūnijam. Lai arī mūsu avīze sestdienās tagad kļuvusi divreiz biežāka, abonēšanas maksa nav palielināta.

Ko man iesākt ar savu naudu?

Naudu var izdot, un to var izsviest. Var to visu nedarīt. Jo liberālisma apstākļos «individam ir dotas iespējami lielas pašrealizācijas iespējas, bet, protams, arī atbildība par savu izdarīto izvēli» (P.Laķis. *Cilvēks un sociālā utopijs, Izglītība, lp.42, 1995*). Raudzīsim šo maksimu apdiskutēt ar vienu mūsdienīgu, tiesa, riskantu piemēru. Riskantu tāpēc, ka piemērs skar daudzu cilvēku materiālās intereses, un tad, kā zināms, teorijas bieži klusē.

Patlaban valsti krata komercbanku un visādu SIA bankrotu skandāli. Paralēli tiem žigli ir radies vesels sociāls slānis — apkrāptie, kuri, kā dzird, esot nodibinājuši arī savu pārstāvošo organizāciju. Iemesls mums savlaik bija pavisam liberālas tiesības savu naudiņu noguldīt pie apsviedīgiem ļaudīm vai citādi laist lietā, lai pelnītu sava riska augļus. No otras puses, šāda mūsu rīcība vismaz piecdesmit gadījumos no simta paredz arī neveiksmi, negūstot atpakaļ itin neko. Protams, loģiski apzinoties, ka šī neveiksme pat bija iepriekš jau ieprogrammēta, jo mūs taču neviens nespieda savus grašus uz sliktu banku nest. Un, tā kā Latvijas komercbanku sapņi par grandiozu peļņu uz gaidītās naudas devalvācijas rēķina ir sabrukuši, arī ieguldītāji ir saņēmuši pigu. Bet tagad sākas tas interesantākais, kas ož pēc visistākā totalitārisma domašanā. Kurš vainīgs? Un noteikti katrs tādu atrod, un ne jau pats sevi, kaut arī loterijā spēlēja pats, un pats zaudēja. Doma virzās šādi: «Atdodiet man manu naudu! Valstij jāsedz skāde! Sodiet blēžus!»

Palūkosimies. Ko gan var pārņemt pirmajam grēkzīm — Repšem vai kaut Rimševičam? It kā «uzraudzības trūkumu» pār komercbankām. Tak kādēļ neviens nejauda, cik reāli to ir izdarīt, novēršot absolūti visas iespējas blēdities? Vai tiešām kāds būtu tik naivs, ticot, ka bankas vadošā persona savās interesēs izdarīs kādu apšaubāmu finansu darījumu un tad tūlīt paaicinās Rimševiča kungu, bakstot tam degunā: «Lūk, es esmu blēdis, ķeriet mani!» Nebūs tā! Vēl pēdējā brīdī bijušais BB darbonis Tālis Freimaņa kungs ar kolēģiem spēja 80 kredītmiljonus aizplūdināt uz brālīgo Krieviju tā, ka ne gailis nedziedāja pakaļ. Tātad prasība pēc banku

simtprocentīgas kontroles ir utopiska, ja jau kāds blēdis vēl pirms «slikšanas» spēja tik gailīgi iztukšot kasi...

Ko var prasīt no Gaila vai Piebalga kunga? Kompensēt manus zaudējumus no budžeta, tātad no tavas, lasītāj, kabatas? Kaut kā nelogiķi, jo sodīts top afērā neiesaistītais. Tāpēc pieprasīt kaut ko no valdības — lasi: no sabiedrības — ir ne vien utopisks, bet pat dziļi amorāls pasākums, lai kā cietušais pelnītu līdzjūtību.

Vismaz var patiešām sagaidīt no god. Adamsona kunga, lai viņš vainīgos «finansistus» iespundētu vēsā vietā, pārdodot zem āmura viņu īpašumu un tad atdotu mums mūsu latīņus. Var un vajadzētu! Tak te situācija arī nav vienkārša, jo krāpšanas aktā allaž, tāpat kā tango dejā, taču piedalās divi: krāpnieks un lētticīgais apkrāptais. Es neaicinu mazināt dusmas pret blēžiem. Es tikai atgādinu tautas gudrību: ja būs aitas, cirpēji atradīsies!

Tālāk — ko vēl, ja baņķieris A. un lieldarbons B. arī sēdētu aiz atslēgas? Esmu pārliecināts, ka tūlīt izrādītos, ka A. un B. ir gatavie nabadziņi! Tiem māja būtu reģistrēta uz sievasmātes vārda, privātā lidmašīna izrādīsies atdāvināta dēliņam viņa pilngadības svētkos, bet pāris merši patiesībā būtu norakstīti savam papucim — pensionāram jau vairāk nekā gadu. Un raugi — tā var ļoti gadīties, ka vainīgais baņķieris patiesībā būs plīks kā ērglis un miljons paliks, kur nozuduši. Viņu vēl, kā Krievijā Mavrodi kungu, arī parlamentā ievēlēs! Tātad kāda jēga no trokšņa, ja mums pat parādu cietuma un atbilstoša blēžu likuma nav... Secinu: labāk tomēr naudu glabāt zeķē un dzīvokļa ārdurvim pielikt papildu atslēgu.

Pats sliktākais, ka visa šī liberālā spēle kopā ar totalitāriem lāstiem pēc tam diemžēl ir visai netīra arī politiskā ziņā. Tie politiķi, kas tagad Saeimā prasa Repšes vai Rimševiča skalpu, nav vis

Agra Liepiņa zīm. («Dienas Biznesa» karikatūru nodaļa)

tik naivi kā apkrāptās sieviņas un labi zina, ka, novācot abus šos vīrus, viņi būs daudz tuvāk pie ilgotās lata devalvācijas, LB valūtas avuāru putināšanas un bēdīgi slavenajām subsīdijām mūsu postsociālistiskajiem valsts uzņēmumiem. Un tieši tāpēc, ka labi saprot, arī trokšņo. Tepat ir liekams virknes saimiešu projekts padarīt LB prezidentu par desmit politikāņu spēles pingponga bumbiņu vai atkarīgu no kārtējās valdības iegribām.

Tie, kuri runā no Zigerista kunga pozīcijām un lamā Gaili vai Piebalgu, arī pavisam skaidri zina, ka par vienu kļūdām no otriem naudu prasīt nevar. Tomēr trokšņo, jo LC, saprotama lieta, ir jāgremdē, bet sevi — taisnības kalpu — jāizceļ. Un beidzot, ir mums aprindas, kam slaidi nosplauties gan, es atvainojos, uz Gaili, gan Repši. Taču arī tie līdztiesīgās balsis brēc, lai tik lielāks skandāls būtu. Vismaz tās investīcijas no

Rietumiem nāks sliktāk, un dažs labs vēl iedomās palūrēt uz «glābēja» — austrumu kaimiņa pusi...

Jāatzīst, ka situācija ir divdomīga arī mūsu valdošajiem un vadošajiem. Apkrāpto noguldītāju sanāks savi 300000. Pārējo pieaugušo pilsoņu sanāks pie miliona. Bet tie visi taču ir vēlējami, kas ies pie urnas tepat septembra beigās! Un tagad ir dilemma, ko darīt... Ja valdība BB parādu maksās, tā iegūs tos 300000 balsu sev, bet, protams, zaudēs visas pārējās. Slikti. Ja būs otrādi, tie 300000 balsos par pašu sātanu, tikai ne par LC, bet atlikušie 1000000 balsos pašķidri, kā nu Dieviņš dos. Vēl sliktāk! Tātad valdības partija ir «stūri» un ir jāsež uz diviem krēsliem, kas, kā zināms, ir grūti un pat bīstami. Ciniski, vai ne? Bet lielā politika pirms vēlēšanām tāda ir. Neatkarīgi no tā, kurš to naudiņu paspēs saglabāt un kurš paliks gribot.

Ko darīt? Citu pieņemamu izeju es tiešām nespēju iedomāties kā spēju BB atjaunot drošu kredītu izsniegšanu, lai vecos depozītprocentu parādu sāktu maksāt no tikpat drošajiem, gaidāmajiem nu jau tikai 12-15%, pie tam vismaz reizes piecas ilgākā laikā, nekā vajadzēja maksāt bēdīgi slavenos 60-80% augļu uz tagad iesaldētajiem depozītiem. Bet kur gan BB šo kredītpēju ņems, ja tai naudu neaizdos kāda vēl lielāka banka, arī ne bez procentiem, vai arī starptautiska kredītlīnija — kuriem viss tāpat būs jāatdod... Tāpēc, jo godpilnāka mūsu valdība — kā «Bankas Baltija» saimnieks — būs, jo mazāk mēs tiksīm atpakaļ pie savas naudiņas.

Jānis Freimanis, profesors, LZA loceklis («Diena»)

Citur baņķieri sēž cietumā

Ja ārzemēs būtu bijuši tāda veida banku bankroti kā Latvijā, tad šo banku vadītāji jau sen atrastos cietumā.

Tā apgalvo cilvēks, kurš strādājis Rietumu pasaulē un kurš šobrīd Latvijā ieņem ļoti nozīmīgu vietu — Uldis Klaus. Viņš bija pirmais, kurš atklāti pateica: nesodot jaunprātīgos bankrotētājus, Latvijas valdība pieļauj zagšanu. Kāpēc tad Latvijā šie baņķieri par savu vai nu jaunprātību, vai nolaidību joprojām ir brīvi?

U.Klausam nav atbildes: «Tas, kas notiek Latvijā, ir ārpus manas saprašanas. Sods nav nevienam — ne nodokļu nemaksātājiem, ne muitas pārkāpējiem.»

«Dienas Bizness»

Sociāli ekonomiskais stāvoklis Preiļu rajonā 1995. gada I ceturksnī

Preiļu rajonā 1995. gada sākumā dzīvoja 43656 pastāvīgie iedzīvotāji. Iedzīvotāju skaits gada laikā samazinājies par 491 cilvēku. 1994. gadā rajonā imigrējuši 503 cilvēki, tai skaitā no ārvalstīm 22, emigrējuši — 715 cilvēki, tai skaitā uz ārvalstīm — 43.

1995. gada janvārī — martā rajonā piedzimuši 110 bērni, tai skaitā pilsētās — 48. Šajā periodā rajonā miruši 203 cilvēki, no tiem 2 bērni vecumā līdz vienam gadam. Noslēgtas 30 laulības.

Reģistrēto bezdarbnieku skaits 1995. gada martā Preiļu rajonā sasniedza 4788, no tiem ilgstošie bezdarbnieki — 3394, bezdarbnieki, kuri saņem pabalstus, — 1870. Bezdarba līmenis rajonā bija 23,6% no ekonomiski aktīvo iedzīvotāju kopskaita (Latvijā — 6,7%).

Valsts un pašvaldības uzņēmumos, iestādēs, organizācijās un uzņēmējdarbības ar valsts kapitāla daļu 1995. gada martā vidējā darba samaksa bija Ls 70,99 mēnesī, tai skaitā budžeta iestādēs — Ls 71,41 (strādājošie ar nodokļu grāmatīņām).

Valsts un pašvaldības uzņēmumos, iestādēs, organizācijās un uzņēmējdarbības ar valsts kapitāla daļu strādājošo vidējā darba samaksa 1995. gada martā attiecībā pret februāri bija 110,4%, tai skaitā budžeta iestādēs — 111,4%.

Lauksaimniecība

Lopkopībā stāvoklis joprojām ir diezgan sarežģīts. Rajonā strauji samazinājies mājlopu skaits. 1995. gada sākumā visu liellopu skaits salīdzinājumā ar 1994. gada 1. janvāri samazinājies par 4,6 tūkst. jeb 18%, govju — par 1,5 tūkst. jeb 10%, aitu — par 1,5 tūkst.

jeb 21%. Pieaudzis cūku skaits — par 1,3 tūkst. jeb 11%.

1995. gada I ceturksnī statūsabiedrības realizējušas kaušanai 219 tonnas mājlopu, kas ir par 42% mazāk nekā iepriekšējā gada attiecīgajā periodā.

Statūsabiedrībās 1995. gada I ceturksnī izslauktas 949 tonnas piena jeb par 45% mazāk nekā iepriekšējā gada attiecīgajā periodā. Vidējais izslaukums no vienas govīs sasniedzis 554 kg, kas ir nedaudz vairāk nekā attiecīgajā periodā 1994. gadā. Tas viss saistīts ar lauksaimniecības uzņēmumu privatizāciju.

1995. gada I ceturksnī iepirkts 268 tonnas lopu un putnu un 975 tonnas piena. Salīdzinot ar 1994. gada I ceturksni, šogad iepirkts par 40% mazāk lopu un putnu un par 37% mazāk piena.

1995. gada janvārī — martā zemnieku saimniecības, piemājas saimniecības un personiskās palīgsaimniecības ievērojami samazinājušas lopu un putnu pārdošanu pārstrādes uzņēmumiem. 1995. gada janvārī — martā, salīdzinot ar 1994. gada janvāri — martu, lopu un putnu pārdošana par 19% mazāk, bet piena pārdošana šajā periodā, salīdzinot ar iepriekšējā gada janvāri — martu, palielinājusies par 2%.

Rūpniecība

1995. gada I ceturksnī valsts un pašvaldību rūpniecības uzņēmumos, neatkarīgi no nodarbināto skaita, un pārējos uzņēmumos un uzņēmējdarbības, kur rūpnieciskajā ražošanā nodarbināti 50 un vairāk cilvēku, saražota preču produkcija 1077,9 tūkst. latu vērtībā.

Gatavās produkcijas krājumu vērtība noliktavās

pārskata perioda beigās sasniedza 668,6 tūkst. latu, no tiem valsts un pašvaldības uzņēmumos, uzņēmējdarbības ar valsts kapitāla daļu — 98,5 tūkst. latu.

1995. gada janvārī — martā apsekojamajos uzņēmumos atsevišķi produkcijas veidi saražoti mazāk nekā 1994. gada I ceturksnī: sviests — par 10,9%, desu izstrādājumi — par 41,2%, maize — par 25,3%, zāģmateriāli — par 16,4%.

Vairāk nekā 1994. gada I ceturksnī saražots skābs krējums (141,2%), biezpiens (3,2 reizes), piļņpiens (9,8 reizes), stikla trauki (131,1%), kristāla trauki (116,3%), instrumentu medicīnas lāzeru iekārtām (132,0%).

Būvniecība

1995. gada janvārī — martā valsts un pašvaldību uzņēmumos, uzņēmējdarbības, iestādēs un organizācijās nodoti ekspluatācijā pamatfondi 6750 latu kopapjomā, apgūti kapitālieguldījumi 21740 latu vērtībā.

Par budžeta asinējumiem apgūti kapitālieguldījumi 15628 latu vērtībā, no tiem būvmontāžas darbi par 9580 latiem.

Šī gada trijos mēnešos rajonā nodotas ekspluatācijā 2 dzīvojamās mājas ar 160 m² kopējo (lietderīgo) platību, kas uzceltas par iedzīvotāju personīgajiem līdzekļiem.

Celtniecības organizāciju pašu spēkiem veiktais būvmontāžas līgumdarbu apjoms 1995. gada I ceturksnī sasniedza 42,9 tūkst. latu jeb 97,7% no kopējā veikto būvmontāžas darbu apjoma.

Preiļu rajona Valsts statistikas nodaļa

Informācija zemniekiem

Proteīns — lopbarības pilnvērtības kritērijs

Neparasti karstais laiks maija beigās un jūnija sākumā, kā arī nolijušais lietus veicināja strauju zālāju augšanu. Nekavejojoties jāsak domāt par ražas novākšanu, jo zālāju attīstības fāzes iestājušās agrāk nekā parasti.

Piena un gaļas ražošanā zāles lopbarībai jāklūst par pamata barību slaucamo govju un nobarojamo jaunlopu ēdināšanā gan ziemas, gan vasaras mēnešos. Ja lielsaimniecībās no zāles ziemai ražoja sienu, skābsienu, konservētu un mākslīgi kaltētu zāli, tad šobrīd zemnieku saimniecībās par galveno zāles lopbarības līdzekli kļuvis siens. Zāli vēlu novācot, neievērojot tehnoloģiskās prasības, zāvējot tikai uz lauka, sienam rodas lieli proteīna zudumi. No zālājiem, kur āboliņa pārsvars, sagatavot kvalitatīvu sienu, to zāvējot uz lauka, nav iespējams, jo, novācot ar savācējpresē, tiek nobirdinātas lapiņas, kurās tad arī ir proteīns un karotīns, savācam tā saucamos kaulus ar ļoti zemu barības vērtību.

Ja jau āboliņu gatavo sienam presētā veidā, tad mitrumam jābūt 35-40% un tas jāventilē vai irderu jākrauj zārdos un jāzāvē, kamēr sasniedz 17-18% mitruma, citādi sapelēs.

Zārdošana, savešana un nokraušana pantā prasa daudz roku darba. Pilnvērtīgai lopbarībai vidēji vajag 100-110 gramu sagremojamā proteīna uz barības vienību. Lai to iegūtu, zālājs jāvēc agrās attīstības fāzēs, lai sausnē būtu 12-15% kopproteīna saturs.

Zālāju suga	Novākšanas laiks			
	Stiebrošana	Plaukšana	Ziedēšana	Pēc ziedēšanas
	Kopproteīns %			
Kamolzāle	19,4	11,8	9,2	6,0
Plāvu auzene	20,0	12,6	9,0	6,3
Timotiņš	18,5	12,6	6,6	6,1
Āboliņš	—	—	13,9	—

Nokavējot zāles plāju, iegūstam sienu ar 60-75 gramu sagremojamā proteīna barības vienībā.

Piedodot enerģētisko banku, parasti miežu miltus, kuros sagremojamais proteīns ir 70 gramu, vai lopbarības saknes, kur 60 gramu sagremojamā proteīna barības vienībā, kopējais daudzums barības vienībā nepaliek. Līdz ar to tērējam vairāk lopbarības, kritas piena proteīns, sarūk izslaukums.

Jāatzīst arī, ka sagatavot kvalitatīvu sienu no stiebrzālēm agrās attīstības fāzēs ir grūti, jo zālē maz sausas un jūnija pirmā puse parasti ir lietaina, grūti to izzāvēt bez zārdošanas jeb piespiedu ventilācijas.

Nesen notikušajā seminārā Latvijas Valsts lopkopības un veterinārijas zinātniskās pētniecības institūtā «Sigr» mūsu un Somijas zinātnieki risināja problēmas, kas saistītas ar kvalitatīvas lopbarības sagatavošanu, lai barība būtu bioloģiski pilnvērtīga, saturētu visas dzīvniekiem nepieciešamās barības vielas pietiekamā daudzumā un pareizā savstarpējā attiecībā.

Lai atrisinātu proteīna daudzumu lopbarībā, kas nepieciešams dzīvnieka ķermeņa olbaltumvielu un piena veidošanai, zinātnieki ieteica, ka viens no barības līdzekļiem, kas var uzlabot proteīna bilanci, ir augstvērtīga zāles skābbarība. Tā jāgatavo no zaļas zāles augstu proteīna saturu, ko panāk, stiebrzāles bagātīgi mēslojot ar N pavasari vai izmantojot zālāju stiebrzāles maisījumu ar āboliņu, pievienojot skābējo fermentācijas regulatoru piedevas. Pēdējos gados par zaļās zāles skābēšanas fermentācijas regulatoriem lieto Somijas firmas «Kemira» AIV tipa konservantus.

Tātad zemnieku saimniecībās jāizmaina tradicionālā slaucamo govju ēdināšana ar sienu, miežu miltiem bez olbaltumvielu piedevām un lopbarības bietēm. Pamazām jāpāriet uz skābbarības sagatavošanu no svaigas zāles plēves seguma stīpās, stīpu lielums atkarīgs no liellopu skaita, rēķinot uz slaucamo govju — 6-10 t skābbarības. Somu zinātnieku pētījumi pierādījuši, ka izēdinot zāles skābbarību, kas konservēta ar AIV (4-5 l/t), kā vienīgo lopbarību, var sasniegt 20 kg izslaukumu nobarojamiem liellopiem var iegūt 1 kg dzīvmasas pieaugumu diennaktī.

Lopbarība	AIV konservanta deva l/t	
	AIV-2	AIV-3
Plāvu zāle	5	6,5
Āboliņš	6	7
Rapsis, laksti	3	4

Lopbarība	Laika apstākļi	
	saus	mitrs
Stiebrzāles	200	250
Āboliņš	230	300
Sakņaugu lapas	450	550

AIV-2 ir ļoti iedarbīgs un drošs konservants, satur 80% skudrskābes. Agresīvs, izraisa apdegumus.

AIV-3 iekrāsots zilā tonī, satur 64% skudrskābes, mazāk agresīvs metāliem.

Stīpās vietas izvēle

Mazliet slīpa vieta ar blīvu augsni, vēlams uz zālāja. Jānovērš notekulas nokļūšana atklātos ūdeņos.

Materiāli

Ir speciāla balta AIV stīpās plēve. Var izmantot arī citas plēves. Ieteicamais platums 6 vai 8 m, garums 18-24 m un biežumam jābūt vismaz 0,15 mm. Lopbarības daudzums, ko var ievietot šajā gadījumā, ir 40 tonnas.

Stīpās nosegšanai vajadzīgas zāģu skaidas vai kūdra — apmēram 5 m³.

Konservantus dozē ar dozatoru, ja tā nav, tad dozē ar rokām no lejkannas.

1. AIV-2 šķidrina 1:6, ievērojot secību, ka

konservants jālej ūdenī, ne otrādi.

2. Zāle jāplauj vārpas veidošanās fāzē, jāsamalcina, lai vieglāk sablīvētu un izņemtu no stīpās.

3. Noplauto zāli liek stīpā uz polietilēna plēves, plēves malu atstāj 1 m brīvu.

4. AIV-2 šķidrumu dozē kārtās ar lejkannu, 25-30 l/t lopbarības.

5. Pirmo vezumu uz plēves izlīdzina ar rokām, lopbarību noblīvē, lēni braucot ar traktoru. Jāizvairās no metrumu iekļūšanas lopbarībā, piemēram, no traktora riteniem.

6. Stīpās augstums ir apmēram 1,5 m. Stīpās virskārtu bagātīgi salej ar konservantu, izmantojot plastmasas lejkannu, strādniekam jālieto gumijas cimdi un zābaki.

7. Stīpu pārklāj ar otru plēvi. Augšējās un apakšējās plēves malas sarullē cieši kopā un nosedz ar zemi.

8. Stīpu nekavējoties nosedz ar zāģu skaidām, kūdrā, smilti, lai piespiestu plēvi stingri pie lopbarības, novēršot gaisa iekļūšanu starp lopbarību un plēvi, kā arī novēršot saules gaismas kaitīgo iedarbību.

9. Lopbarība gatava izmantošanai apmēram pēc 1 mēneša.

Jāorientējas, ka ar laiku nostabilizēsies lopkopības nozare un atkal sāksim gatavot gan skābbarību, gan skābsienu. Tāpēc pašlaik Latvijas inženieri kopā ar Lietuvas un Baltkrievijas risina jautājumu par kooperāciju plāvēju - smalcinātāju izgatavošanai. Jāizmanto E tipa pašgājēji - smalcinātāji.

Perspektīva būs arī skābsiena gatavošana t.s. rulonos, kuri ietīti speciālā plēvē. Tos pagājušo gadu agguva SIA «Rūjiena» Valmieras rajonā. Šogad jau ražos 3000 t jeb apmēram 6000 rulonā. Realizācijas cena — 2 santīmi par kg.

VZPS «Sigulda» veica zootehniskos izmēģinājumus ar konservēto skābbarību pēc šīs metodes 1994. gadā. Govis apēda vidēji dienā 44,5 kg zāles skābbarības, kas sastādīja 66% no barības devas. Katra govī dienā deva 20,2 kg piena ar 4% tauku. Kontroles grupā govīm izēdināja tradicionālos barības līdzekļus (sienu, spēkbarību, bietes), tikpat barības vienību, ieguva 18 kg piena ar 4% tauku.

J.Kivlenieks,
lauksaimniecības departamenta
galvenais agronoms

Augu aizsardzības darbi jūnijā

Sakņu un lapu slimību ierobežošanai labības sējumos, kur plānots iegūt augstas ražas, atmaksājams fungicīdu lietošana. Fungicīdi lietojami laikā, kad uz 3. lapas no augšas parādās miltrasas, rūsu un citu slimību plankumi, un gadījumos, bez īpašas kontroles, ja apmēram 2-3 nedēļas pirms pēdējās lapas veidošanās ir bijis lietains laiks (nokrišņu vairāk par 30 mm). Sējumu apstrādei piemēroti fungicīdi ir tilts — 0,5 l/ha, alto — 0,2 l/ha.

Biešu sējumos jāseko biešu mušas kāpuru attīstībai, kas izzolo augu lapas. Biešu muša apkarojama kāpuru šķīšanās sākumā, ja ir vairāk nekā 10 olu uz auga četru lapu fāzē vai 4-8 olas, kad augam ir tikai divas lapas. Vietām kaitīgs būs biešu kapracis, kas jāapkaro, ja atrasti vairāk nekā divi kaitēkļi uz 1 m². Kaitēkļu apkaršanai piemēroti insekticīdi ir Bi-58 — 0,5-1,0 kg/ha, decis — 0,25 l/ha.

Rapša sējumos savu kaitīgo darbību turpinās krustziežu spradžī, krustziežu spīdulis un citi kaitēkļi. Masveida savairošanās gadījumos jāizmanto decis — 0,3 l/ha, karatē — 0,1-0,15 l/ha.

Jūnija beigās sagaidāma zirņu tinēja tauriņu izlidošana un olu dēšana. Tā apkaršanai labus panākumus dod trihogrammu izlaišana. Zirņu ziedēšanas sākumā (pēc prognožu dienesta signāla) izlaiž trihogrammas 0,5-1,0 g/ha. Ja tie zied bagātīgi, pēc 7-10 dienām ieteicama otra deva. Trihogrammas ražo Ogres trihogrammu laboratorijā Ogresgala pagastā Kārļos, telefons 250-35284.

Jūnija otrajā pusē sagaidāma kartupeļu lapgraužu pirmā un otrā vecuma kāpuru parādīšanās. Insekticīdu izsmidzināšana atmaksājama, ja jaunāko kāpuru ir vairāk par 5% ceru.

Kartupeļu stādījumos, kas stādīti maija sākumā, jūnija beigās, kad kartupeļi jau sasnējuši 20-25 cm augumu, jāuzsāk pirmais profilaktiskais miglojums pret lakstu puvi, izsmidzinot kādu no sistēmas iedarbības fungicīdiem — ridomilu MC — 2,5 kg/ha vai sandofānu — 0,8 kg/ha.

Jūnijā augļu dārzā atkarībā no laika apstākļiem uz augļu kokiem un ogulājiem vai

rāk vai mazāk savairojas laputis. Nekoptos stādījumos nobirst ābeļu lapu blusīņas, izsūktie ābeļu ziedi un auglāizmetņi vai arī augļi attīstās sīki un kropli.

Augļu aizmešanās laikā ābeļu ziedu smecernieka vaboles izgraužas no bojātiem ziediem un dažas nedēļas barojas uz lapām, jaunajiem augļiem, izgraužot tajos sīkus caurumiņus, bet pēc tam noslēpjas un paliek nekustīgas līdz rudenim.

Augļu koku sarkanā tiklērce dēj vasaras olas lapu apakšpusēs un gar lapu dzīslām, vēlāk arī uz augļiem. Turpina darboties mazais salnas sprīzmetis — apgrauž lapas dažreiz tiktāl, ka paliek tikai dzīslas, ziedos un jaunajos augļos izgrauž robus.

Ābeļu un bumbieru kraupis turpina attīstīties uz lapām un auglāizmetņiem kā samtaini, tumši blīvzaļi plankumi. Uz lapu kaitiem un dzinumiem attīstās miltrasa. Tāpēc tūlīt pēc augļu koku noziedēšanas jāpārbauda augļu dārzā un jānoskaidro apkaršanas nepieciešamība. Lieldārzos parasti pēc noziedēšanas veic otro komplekso miglojumu. No fungicīdiem noder skors — 0,15-0,2 l/ha vai polikarbacīns — 4,0-8,0 kg/ha, no insekticīdiem — karatē — 0,4-0,8 l/ha. Komplekso smidzinājumu pēc 15-20 dienām atkārtot.

Plūmju zāģlapsēņu ierobežošanai tūlīt pēc plūmju noziedēšanas tās apsmidzina ar insekticīdiem Bi-58 — 2 l/ha vai karbofosu — 2 l/ha.

Ogulāju stādījumos iespējami lapu graužēju: lapu tinēja, sprīzmeša, jāņogu zāģlapsēnes bojājumi. Ja tie parādās masveidā, ogulājus apsmidzina ar karbofosu — 2 l/ha.

Sīpolu stādījumos kaitīga būs sīpolu muša. Tās ierobežošanai zemi ap stādiem apber ar tabakas putekļiem tīrā veidā vai kopā ar kaļķi līdzīgās daļās, ņemot 1-2 kg uz 10 m². Noder arī pelni, kūdra un naftalīns. Nelielās apdobēs no augiem atrauš augsni un salej ar karstu pelnūdeni, lejkannā ieberot apmēram 400 g koka pelnu.

Ja kāpostu stādījumos konstatētas vairāk nekā 6 kāpostu mušas olas, stādījumi jāapsmidzina ar deci — 0,3 l/ha.

Gunta Bērziņa,
Dr.lauks.

Minerālmēsli un kaļķi tīrumos dod labu peļņu

Ir sen zināma patiesība, ka saimniecībās, kur iegūst zemas laukaugu ražas, saimniekošana ir nerentabla, t.i. iegūtais ienākums tikai nedaudz pārsniedz ražošanas izdevumus vai pat tos nesedz.

Zemo ražu cēlonis mūsu nabadzīgajos laukos ir nepietiekams mēslojums un skābā augsnes reakcija. Bet, izdarot augsnes kaļķošanu un iestrādājot minerālmēslus, arī pašreizējām minerālmēsļu un graudu cenām var iegūt samērā labu peļņu.

Par to liecina šādi Latvijas Valsts Zemkopības ZP institūta «Agra» ilggadīgo pētījumu rezultāti, audzējot miežus, auzas, kā arī ziemas rudzus u.c. kultūraugus. Tā, piemēram, ja skābā, nabadzīgā augsnē bez mēslojuma vidējā graudaugu raža ir 13-15 c/ha, tad ražošanas izmaksas pēc 1994. gada cenām sastāda Ls 67 uz ha, bet ienākums, realizējot graudus par Ls 40 tonnu, ir tikai Ls 54 no hektāra. Tādā veidā zaudējums uz 1 ha ir Ls 13.

Iestrādājot samērā nelielas minerālmēsļu devas: 1,5 cnt superfosfāta, 1 cnt hlorkālija un 1,5 cnt amonija salpetra uz ha graudaugiem, to ražība palielinās līdz 28-30 c/ha. Ienākums pie tādas ražības ir Ls 114 no ha un visi izdevumi, ieskaitot izlietotos minerālmēslus, Ls 82 uz ha, tātad peļņa jau sastāda Ls 32 no katra hektāra.

Veidojot augstākas ražas 38-40 c/ha, ko var nodrošināt, dodot augstākas minerālmēsļu devas, t.i. 3 cnt superfosfāta, 2 cnt hlorkālija un 2,5-3 cnt amonija salpetra uz ha, ienākums jau sastāda Ls 157 no ha, salīdzinājumā ar Ls 96 ha izdevumos. Pie šāda ražības līmeņa iznāk Ls 61 no ha liela peļņa.

Šādi aprēķini izdarīti, pārdojot lopbarības graudus par Ls 40 tonnā. Ja audzē un pārdod ziemas vai vasaras kviešus vai ru-

dzus, kuru iepirkuma cena ir augstāka, šie saimnieciskie rādītāji ir augstāki un ekonomiski izdevīgāki.

Jāatzīmē, ka dodot vēl augstākas minerālmēsļu devas un iegūstot 50 un vairāk c/ha graudu ražas, peļņa palielinās tikai nedaudz — 68 no ha.

Turklāt, veidojot šādas ražas, kas prasa ne tikai lielas minerālmēsļu devas, bet arī dažādu pretvieldres līdzekļu lietošanu, veicinām augsnes un ražas piesārņojumu ar ķīmikāliju atliekām, kas pazemina ražas kvalitāti un nav attaisnojami no ekoloģiskām prasībām.

Ja saimniecībā ir augšņu kartes vai analīžu dati, kuros var uzzināt, ka augsnē ir labāks fosfora un kālija nodrošinājums, tad superfosfāta un kālija devas var attiecīgi samazināt. Līdz ar to uz minerālmēsļu rēķina var ietaupīt un vēl vairāk palielināt to atmaksāšanos un līdz ar to saimniecisko peļņu.

Kaļķojot skābās augsnes, minerālmēsļu efektivitāte palielinās. Tā, piemēram, pie nelielām minerālmēsļu devām no iestrādātajiem kaļķiem (5-5,5 t/ha) graudu raža vidēji palielinās par 3 c/ha, bet pie augstākām minerālmēsļu devām, to efektivitāte jau sasniedza 4,5-5,5 c/ha, kas vēl vairāk palielina minerālmēsļu atmaksāšanos.

Audzējot kaļķotās augsnes sarkano āboliņu, kas var saistīt 70-100 kg/ha bioloģisko slāpekli, varam arī samazināt amonija salpetra lietošanu un līdz ar to palielināt peļņas procentu.

Tātad, saimniekojot ar zināšanām un aprēķiniem, mums ir lielas rezerves saimnieciskās rentabilitātes palielināšanai un zemnieku saimniecību nostiprināšanai.

Juris Stikāns,
profesors

«Redzams viss, kas Līvānos, sēžot mīkstos dīvānos...»

Šis kāda Līvānu asprāša vai asprātes sacerētās rindīņas vēltītas vietējai televīzijai. Acimredzot, Jāzēpa Brenča un viņa domubiedru izlolotais masu saziņas līdzeklis, tā teikt, iekritis pilsētiņas iedzīvotāju prātos un sirdīs. Bez tam Līvānu televīziju var skatīties arī laucinieki, ja ir laba antena, raidījumus var uztvert pat divdesmit piecus kilometrus tālu.

Jautāju Jāzēpam Brencim, kad un kāpēc radās Līvānu televīzija?

— Agrāk strādāju māju būves kombinātā, un mana profesija ne mazākā mērā nebija saistīta ar televīziju. Bet interesēja šī lieta. Tad sastapos ar Jāni un Inesi Magdaļnokiem, kuri jau bija darbojušies Mālpils televīzijā. Sākām šo to kombinēt.

Sākumā bija tikai translācija, pirmo reizi 1992. gada Ziemassvētkos. 1993. gada vasarā taisījām pirmās reportāžas par Saeimas vēlēšanām. Bet no 1994. gada janvāra notiek regulāras pārraides.

Godīgi sakot, visai sarežģītas ir papīru kārtības — atļauja par frekvenču izmantošanu, valsts radio un televīzijas padomes atļauja, dažādi līgumi. Jau labu laiku notiek sarunas ar Krievijas Neatkarīgas televīzijas biroju Rīgā, lai mēs oficiāli varētu translēt viņu pārraides. Cilvēkiem tās ļoti interesē.

Jāzēps Brencis par savu darbošanos televīzijā stāstīja īsi un vienkārši, sak, izdomāja, izdrija. Bet cik uzmanības, pacietības un neatlaidības tas no viņa prasīja, skatītāji nevar ne iedomāties. Atceros, ka pilsētas domes priekšsēdētājs Visvaldis Gercāns ieteica uzrakstīt par Brenču un televīziju, kas esot nesaurjami saistīti.

Pilsētā dzird runājam, ka Līvānu televīzijā esot laba dzīve, tik naudu pelnot vien...

— Absolūtas mulķības. Televīzija balstās uz tās darbinieku entuziasma, mana privātuņēmuma peļņas. Mums nav pat savas videokameras, to nomājam no bioķīmiskās rūpnīcas. Kolēģi pat vienu otru mēbeli vai kādu citu mantu no mājām atnesa. Bet pilsētas domes pieņemtais lēmums, ka daudzdzīvokļu māju īrniekiem mēnesī jāmaksā vietējās televīzijas vajadzībām divdesmit santīmi, pārvērtās par gatavo izsmieklu. Acimredzot, organizētas kampaņas rezultātā saņēmām apmēram seši simti piecdesmit atteikumus. Kā gan lai izskaidro faktu, ka viens otrs atteikuma rakstītājs zvina mums un komentē pārraidē redzēto, izsaka priekšlikumus vai pat piedalās izsludinātajos konkursos? Ne jau divdesmit santīms ir lieta, bet princips...

Reklāmas sagatavošana pie mums maksā līdz desmit latiem, par sludinājuma nolasišanu ņemam vienu latu. Bet šie ienākumi ir niecīgi, salīdzinot ar izdevumiem. Es nevaru samaksāt par

darbu cilvēkiem, kuri gatavo pārraides. Bet ar pliku entuziasmu arī tālu netikt. Nesen dome nolēma ieviest vietējo nodēvu, kas tiks maksāta pilsētas budžetā un ko izmantos pilsētas iedzīvotāju nodrošināšanai ar domes informāciju. Šos līdzekļus varēs izmantot arī Līvānu televīzija.

Pārraižu sagatavošanā iesaistīti pavisam deviņi cilvēki. Dažs studijā iegriežas ik dienas, cits atnāk tad, kad uzziņājis interesantas ziņas. Ja pilsētā, kā saka, briest kāds notikums, televīzijas ļaudis noteikti ir klāt, filmē, tad montē, gatavo muzikālo pavadījumu, raksta tekstus.

Pie video pulsta vienmēr ir pats Jāzēps Brencis. Ilgvars Upiitis ir skaņas meistrs. Diktore un režisore arī reportieres ir Inese Magdaļnoka un Irīna Kulitāne. Ilze Ārsmeniece informē skatītājus par sporta notikumiem. Irēna Saladina palīdz gatavot raidījumus. Tās ir ekrānos biežāk redzētās sejas. Visus kopā līvānieši viņus redzēja jaunā gada raidījuma ierakstā.

Lai darbs kļūtu profesionālāks, vajadzīgs profesionāls režisors, redaktors, zinoši radiotehnikas speciālisti. Protams, arī nauda. Pagaidām ir tikai entuziasms un vēlēšanās pašiem visu izdarīt. Labs piemērs līvāniešiem ir Dagdas televīzija, kur trīs štata darbiniekus algā pašvaldība. Līvānos pagaidām tas nav iespējams.

Vietējās pārraides ar interesi gaida gan lieli, gan mazi. Lielajiem saturīgi sižeti par pilsētas dzīvi, par jaunumiem tuvākajos pagastos. Ir filmēti arī Rīgā, Preiļos un Daugavpilī. Mazajiem skatītājiem katru reizi sirdi priecē interesantas multiplikācijas filmas. Bieži notiek interesanti konkursi. Viens no populārākajiem izrādījās konkurss «Mans mīļākais kaķis». Televīzijā tad krājās neskaitāmi zīmēti, šūti, adīti, tamborēti un veidoti kaķi — īsti mākslas darbi. Uzvarētājiem tika sponsoru gādātās balvas.

To, ka televīzija ir notikums pilsētiņas dzīvē, apliecina vēl kāds fakts. Brenča vadītajam kolektīvam līdzās parādījusies «Ēnu televīzija» jeb mazie parodisti no skolēnu vidus. Esot ļoti interesanti un talantīgi bērni. Lai tikai drusku paaugoties, varēsot aicināt par palīgiem raidījumu veidošanā.

Sarunas nobeigumā jautāju Jāzēpam Brencim, vai noskaņojums ir pietiekami spārns un optimistisks. Viņš atbildēja tā:

— Ja būtu zinājis, ka mums tik grūti ies, diez vai sāktu. Bet kaut kas taču ir jādara, nevar tā vienkārši sēdēt... Visu pārtraukt var vienā sekundē — atliek tikai nospiegt slēdzi...

Patiešām, vienkāršāka un ērtāka ir neko nedarīšana. Cerams, ka ar Līvānu televīziju nekas tamlīdzīgs nenotiks.

L.Kirillova

«Laimas» svētki Daugavpilī

Daugavpils TDA «Laima» šogad svin 40 gadu jubileju. 28. maijā Daugavpils estrādē notika koncerts, vēltis šim svinībām. Sveikt «Laimu» šajos svētkos bija ieradusies daudzi kolektīvi gan no tuvēja apvidus, gan no tālienes. Arī mēs, Preiļu rajona dejotāji, nebijām aizmirsuši šos svētkus, tāpēc tiem cītīgi gatavojāmies. No Preiļu rajona uzstājās Preiļu 1. vidusskolas, a/s «Preiļu siers», Preiļu KN un Līvānu 1. vidusskolas deju kolektīvi.

Pirms koncerta notika gājieni, kura beigās tika iemests vainags mūsu tautas likteņupē Daugavā. Mēs, preilieši, «Laimai» sveicienus nesām ar prog-

rammu, kurā ietilpa dejas «Ligo laiva», «Skroderi», «Rikšus skrēja kumeliņš» un «Jersikas polka».

Kaut gan laiks bija karsts, pat tveicīgs, dejotāji nepagura. Viņi skatījās priecēja gan ar smaidu, gan ar saskaņu dejā, gan ar raito soli.

Daudz guvām no svētku viesiem madoniešiem, kuros apbrinājām viņu izturību, jautrību, dejas mākslu.

Pateicamies saviem deju kolektīvu vadītājiem un it sevišķi rajona deju kolektīvu virsvadītājam Silvijai Kurīņai par izturību, pacietību un par iespēju piedalīties svētkos.

Preiļu 1. vidusskolas dejotāji

Skolu ziņas

Jauni audzēkņi mūzikas skolā

Preiļu bērnu mūzikas skolā noticis konkurss jaunu audzēkņu uzņemšanai. Sagatavošanas klasē uzņemti 15 bērni, nedaudz mazāk nekā iepriekšējos gados, bet atbilstoši skolas iespējām. Visus gribētājus nevarēja uzņemt klavieru nodaļā, jo šim mūzikas instrumentam ir vislielākā piekrišana. Mūzikas skolas Aglonas filiālē uzņemti 14 jauni audzēkņi, salīdzinot ar Preiļiem, liels skaits. Uzņemšana vēl notiks Pelēču un Rudzātu filiālēs.

Maija nogalē mūzikas skolā notika izlaidumi. Preiļos mūzikas skolu beidza 19. Aglonā — 6 jauni mūziķi.

Mācību gada laikā skolas audzēkņi piedalījās dažādos novada un valsts konkursos, rādot, ko ir iemācījušies savā skolā. Republikas mūzikas skolu audzēkņu radošo darbu konkursā ar pašsacerētu klavieru kompozīciju «Palāses» piedalījās Preiļu mūzikas skolas 2. klases audzēkne Aleksandra Petrova. Meitene par savu muzikālo sacerējumu ieguva atzinības rakstu.

Aizvadītajā mācību gadā skola tika akreditēta, tas ir, Kultūras ministrijas Skolu centrs to ir pārbaudījis un atzinis par tiesīgu mācīt un izsniegt dokumentus par iegūto muzikālo izglītību.

Vasaras brīvdienas atnākušas vieniem ar atpūtu, bet skolas direktorei Karīnai Ošai — ar joprojām pastāvošām rūpēm par remontu. Lielākās bažas rada ēkas stūris, iekšpusē pamazām birst apmetums, satrupē palodzes un logu rāmji.

Sākumskolās būs veselības mācība

Visu šo nedēļu skolu valdē notiek veselības mācības kursi sākumskolu skolotājiem. Jau pirms pāris gadiem tika runāts par to, ka sākumskolās jāievieš veselības mācība, taču izrādījās, ka nav attiecīgi sagatavotu skolotāju. Pēc šo kursu beigšanas jaunāko klašu skolotāji saņems attiecīgas apliecības un skolās fakultatīvā veidā varēs mācīt par jautā-

jumiem, kas saistīti ar katra veselību.

Izdevumus, kas saistīti ar kursu lektoru darbu, kopīgi sedz republikas AIDS centrs, skolu valde un paši skolotāji, kuri maksā katrs pa divi latu.

Līvānos joprojām tek

Nedēļas sākuma spēcīgajās lietavās tikpat spēcīgi joprojām tecēja Līvānu kultūras namā. Pa cauro juntu applūda arhīva telpas, dzimtsarakstu nodaļas inspektora kabinets, cauri otrā stāva mazās zāles grīdai ūdens turpināja ieplūst foajē.

Bērņības svētki

25 mazajiem Līvānu zēniem un meitenēm par skaistu un ilgi neaizmirstamu dienu kļuva bērņības svētki, kad pie viņiem ieradās «Čučumuīža». Bija ziedi, dāvanīņas, ko sarūpēja pilsētas dome, kultūras nams un SIA «Omega L». Arī vecāki jutās aizkustināti par labi organizētiem bērņības svētkiem un pateicās to rīkotājiem.

Pirmklasnieku vērtējums gandrīz 70 rādītājos

Preiļu 1. vidusskolas pašu jaunāko klašu bērni šopavasara saņēma neparastas liecības. Viņu zināšanas un viņi paši novērtēti gandrīz 70 rādītājos. Lasīšanā, rakstīšanā, matemātikā un citos priekšmetos nosaukts viss, kas attiecīgo klasi beidzot jāprot, un tam pretī ierakstīts skolotāja vērtējums, sākot ar izcili, ļoti labi, labi un tā tālāk. Tikpat sīki analizētas katra skolēna personīgās īpašības, vai spēj koncentrēties darbam, strāda patstāvīgi, prot strādāt divatā, spēj kontaktēties ar citiem, izrāda iniciatīvu un tamlīdzīgi. Šeit vērtējums savādāks — ar vārdiem — vienmēr, bieži, dažreiz, reti, nekad.

Jādomā, ka vecākiem interesanti par savu lolojumu sekmēm uzzināt tik sīki. Kā pastāstīja 1. vidusskolas direktora vietniece A.Pauniņa, izmantota Aizkraukles pedagoga pieredze. A.Pauniņa teica arī, ka skola vēlas zināt, kā vecāki vērtē šādas liecības.

L.Rancāne

Ziņas no policijas

Aglonas policijas iecirknis

● 4. maijā saņemts iesniegums no Leonīda Daukšta, dzīvo Aglonas pagasta Ancverīšos, ka ganībās saplosītas divas aitas un divi jēri. Aitām uzbrucis kāds suns, kura piederība tiek noskaidrota.

● Naktī uz 5. maiju Pelēču pagasta Gubanišķos pazuda M. piederošs motocikls IŽ Planeta-5. Notiek izmeklēšana.

● 10. maijā saņemts iesniegums no Lidijas M. Aglonas pagasta Jaunciemā, kuras vīrs Raimonds Matisāns reibumā izraisījis skandālu ģimenē. Sauts pie administratīvās atbildības.

● 19. maijā Aglonas pagasta Ezera Ukīnos savās mājās akā atrasts Broņisla-va Dz. (1936.g.) liķis. Ekspertizē konstatēts, ka vientuļi dzīvojušajam vīram ir bijusi slima sirds.

● 22. maijā Krāslavas rajona iedzīvotājam A. Jaunaglonā nepazīstamas personas atņēma magnetofonu un džinsu jaku. Policija noskaidroja vainīgos — četrus jauniešus no Maltas. Aglonas iedzīvotājam S. no mājas pazuda divi zelta gredzeni un 30 lati. Policija zina vainīgo, taču nevar to aizturēt, jo tas slēpjas.

● 23. maijā saņemts iesniegums no VCPN priekšnieks R.Griķa par to, ka Aglonā regulāri tiek salauztas un iznīcinātas ceļazīmes un to stabiņi. Radīts zaudējums 350 latu apmērā. Notiek izmeklēšana.

● 25. maijā saņemts iesniegums no L., ka viņas dēls Staņislavs Lukaševičs reibumā sarīkojis skandālu. Rajona tiesa vainīgo sodīja ar 15 diennaktīm arestā.

● 26. maijā atklāta nelikumīga tirdz-

niecība ar alkoholiskajiem dzērieniem, ko darīja Jānis Smans Rušonas pagasta Kastīrē.

● 27. maijā atklāta nelikumīga tirdzniecība ar alkoholiskajiem dzērieniem Skaidrites Kuzmovas mājās Rušonas pagasta Aglonas stacijā.

● 28. maijā rēzekniešu Lazarevu laulātajam pārim, uzturoties Aglonas pusē, izcēlās konflikts, Nikolajs Lazarevs izturējās huligāniski pret sievu, viņas virzienā raidīja šāvienus ar medību bisi, viegli ievainojot kājā. Ierosināta krimināllietā, bise konfiscēta.

● 29. maijā skandālu ģimenē Aglonas pagasta Valaiņos sarīkojis Aleksandrs Boka, sastādīts administratīvais protokols.

● 31. maijā Jāzēps D. griezās policijā, jo konstatēja, ka Pētera M. mājā izdauzīts logs un no ledusskapja pazudušas 50 olas. Notiek izmeklēšana.

● 5. jūnijā naktī no Terēzas B. mājas Aglonas pagasta Jaunaglonā pazuda sieviešu velosipēds zaļā krāsā. Zaglis izrādījās kāds Aglonas iedzīvotājs, kurš noskaidrots. Aglonas stacijā degvielas uzpildes stacijas operatora būdai Rušonas pagasta iedzīvotājs Ainārs O. izsita stiklu, draudēja operatoram. Materiāls izskatīšanai nosūtīts uz rajona tiesu.

● 6. jūnijā saņemts iesniegums no Rušonas pagasta iedzīvotāja Pētera S. par civilsievu Olgu B., kas alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu. Sastādīts administratīvais protokols.

Cirks aicina atkal

Tā ir Hulon ģimene — Sofija un Žaks kopā ar dēlu Antonu. Hulon ģimene demonstrē savdabīgu, īsti francisku cirku, viņi ir universāli mākslinieki, prot gan žonglēt, gan muzicēt, gan smīdināt, dara to jau daudzus gadus, un pie mums ieradušies pēc garas darba sezonas Itālijā.

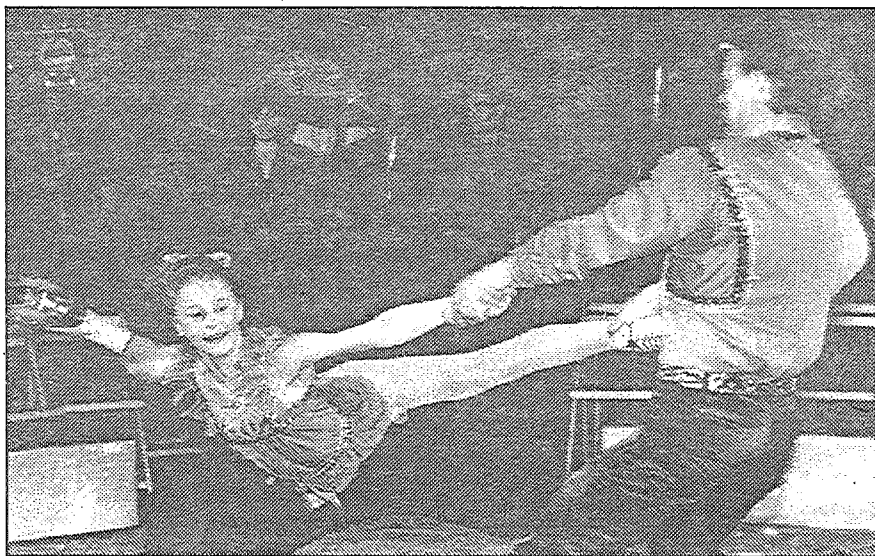

Protams, jaunajā programmā neiztikt bez klauniem. Klauni Oļegs un Voldis ir Maskavas cirka mākslinieki, kuri jau vairākus gadus Maskavā iebrauc tikai īsajos atpūtas brīžos starp viesizraudēm Vācijā, Kanādā, Izraēlā un citās valstīs.

Latvijas cirka mākslu pārstāv skrituļakrobātu ansamblis Golobokihi, skatītāju simpātija — oriģinālais žonglieris Kristaps Pavlovs-Lipinskis un Latvijā populārie un iemīļotie mūsu cirka vecmeistari — burvju triku demonstrētāji Natālija un Leonard Strodi.

Jaunajā cirka programmā ir arī dzīvnieki. Visu bērnu mīlulis ir lācis Keša, kurš uzstājas kopā ar mākslinieku Andreju Paslovu, bet īstu publikas sajūsmu izpelnās Jeļenas un Andreja Kuzņecovu dresētie kaķi un suņi. Atšķirībā no citu mākslinieku dresūras sniegumiem Kuzņecovi demonstrē Siāmas kaķus, pūdeļus un dobermanpinčerus.

Skatītājiem iespējams ne tikai vērot cirka programmu, bet arī pašiem pamēģināt savus spēkus. No Anglijas atvestā piepūšamā gumijas istaba ir droša leikāšanas vieta bērniem.

Latvijas ļaudīm labā atmiņā būs palikusi ceļojošā cirka pērnā gada viesošānās, kad skatītāju interese bija tik liela, ka ne visi gribētāji varēja iekļūt cirka teltī.

Un tā — ceļojošais cirks «Baltija» ceļo atkal, tikai šoreiz — ar pavisam jaunu programmu, kura izveidota ar Latvijas, Krievijas un Francijas mākslinieku spēkiem. Pirmo reizi pēc kara Latvijā un tieši šajā ceļojošajā cirkā ieradušies franču mākslinieki.

Zemessardzes hronika

Maijs

● 14. maijā Stabulnieku pagastā izskatīts fakts par zirga patvarīgu aizvešanu. Zirgs atdots tā īpašniekam, bet SIA «Stabulnieki» vadībai ieteikts šo konfliktu izšķirt tiesas ceļā.

● 15. maijā Preiļu pagasta Lielajos Určos izskatīts fakts par meža nelegālu izciršanu.

● 15. maijā Preiļos, braucot ar mopēdiem Rīga-13, aizturēti čigāni Mihails Čubrevičs un Aleksandrs Fišers. Braucamrīku rāmju numuri neatbilst faktiskajiem, rūpnīcas etiķetes norautas, vienam no tiem nesakrīt arī motora numurs. Transporta līdzekļi uz laiku atsavināti.

● 17. maijā atklāts, ka SIA «Stabulnieki» veikalā tirdzniecība notiek bez kases aparāta. Atrasts liels daudzums produkcijas, kurai beidzies realizācijas termiņš, daļa produktu ir peļu sagrauzta. Par šiem pārkāpumiem veikala vadībai, konkrēti priekšsēdētājam Laizānam, nāksies samaksāt soda naudu.

● 20. maijā Gailiņu sādžas iedzīvotājs Vladimirs Bistrovs pieķerts savās mājās nelegāli tirgojot alkoholu. Apskatē atrasts liels daudzums spirta, degvīna pudeļu etiķešu un tukšās taras, kas liek domāt par nelegālu alkohola ražošanu. Atrastais alkohols atsavināts.

● 21. maijā Livānos, privātveikalā «Pie tilta», konstatēti tirdzniecības noteikumu pārkāpumi, par ko sastādīts administratīvais protokols.

● 30. maijā par nelegālu alkohola tirdzniecību dzīvoklī sastādīts administratīvais protokols Silajāņu pagasta iedzīvotājam Jeļenai Radionai.

A.Žugris,
35. Preiļu Zemessardzes bataljona
informācijas nodaļas priekšnieks,
ZS leitnants

Esiet uzmanīgi!

Ģeomagnētisko vētru iespējama veselībai nelabvēlīgās dienas jūnijā:

12. (no plkst. 19 līdz 21); 13. (no plkst. 12 līdz 13); 25. (no plkst. 11 līdz 12);
27. (no plkst. 12 līdz 13).

Paredzams, ka 13. jūnijs būs īpaši nelabvēlīga diena, jo vētru nelabvēlīgā ietekme varētu sasniegt visaugstāko atzīmi — 5 balļu — atzīmi.
Pārējās dienās — 3 balles.

K. Valdemāra iela 31,
Rīga, LV-1887, Latvija

Privatizācijas aģentūra

Tālr.: 332082
Fakss: 1 - 7830363

PRIVATIZĀCIJAS AĢENTŪRA PAZIŅO, KA IR UZSĀKTA VALSTS CEĻU BŪVNIECĪBAS FIRMAS "LATGALES CEĻNIEKS" PRIVATIZĀCIJA.

Objekta juridiskā adrese:
18. Novembra iela 414, Daugavpils.

Objekta atrašanās vietas:
● 18. Novembra iela 414, Daugavpils;
● Bašķu ciems, Rušonas pagasts, Preiļu rajons.

Fiziskās vai juridiskās personas, kuras vēlas privatizēt šo objektu, var iepazīties ar informāciju par objektu Privatizācijas aģentūrā un saskaņā ar 1994. gada 3. marta likuma "Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" 21. pantu iesniegt savus priekšlikumus Privatizācijas aģentūrā divu mēnešu laikā no šī paziņojuma publicēšanas dienas.

Personas, kurām ir pirkuma tiesības, lūdzam pieteikties Privatizācijas aģentūrā divu mēnešu laikā no šī paziņojuma publicēšanas. Paziņojums stājas spēkā ar tā publicēšanas dienu oficiālajā laikrakstā "Latvijas Vēstnesis".

Privatizācijas aģentūras adrese:
K. Valdemāra iela 31, Rīga, LV - 1887. Tālr. 334652, 321112.

K. Valdemāra iela 31,
Rīga, LV-1887, Latvija

Privatizācijas aģentūra

Tālr.: 332082
Fakss: 1 - 7830363

PRIVATIZĀCIJAS AĢENTŪRA PAZIŅO, KA IR PABEIGTA VALSTS PREIĻU LINU FABRIKAS PRIVATIZĀCIJA.

Objekta atrašanās vieta:
Daugavpils iela 64, Preiļi, LV - 5300.

Objekts pārdots Preiļu rajona SIA "Remontbūvniecības komercpārnija".

Privatizācijas metode un paņēmieni - pārdošana ar tūlītēju samaksu.

Privatizācijas pamatnosacījumi -

- gada laikā jāatsāk uzņēmuma darbība un jā saglabā darbības profils;
- jā saglabā un jāapsaimnieko uzņēmuma neprivatizējamā manta līdz tās nodošanai vietējai pašvaldībai;
- jāievēro vides aizsardzības noteikumi saskaņā ar likumdošanas aktiem.

(Nobeigums. Sākums iepriekšējās sestdienas numurā)

Šoreiz abas automašīnas, piebraukušas pie pašām mājām, bez jēl kādas vajadzības rucināja savus motorus ilgi un dikti. Nule arī čekisti zagdamies nerīkojās. Viņu pusē bija milzīgs pārsvars. Vesels bars šķibacaino kalmiku ar durklotām šautenēm plecās. Tādus tipus pēdējā laikā varēja redzēt Aglonā vai ik dienas.

Visa šī drūmā šķibacaino bara priekšnieks bija iepriekšējais pamaza auguma čekists ar portupeju pār plecu un koburu pie sāniem. Nebija vairs klāt tikai Lukada. Viņš deva komandu aplenkot visas ēkas vienotā ķēdē.

Šķibacainie izpildīja komandu zibenīgi. Pats ar vairākiem, acimredzot jau iepriekš izraudzītiem palīgiem devās uz durvīm. Neviens no viņiem nekērās klāt klinķim un nebraudzāja to. Divi šķibacainie ar šauteņu laidēm no visam spēka sāk belzt pa durvīm. Bet durvis šoreiz nemaz nebija aizbultētas. No spēcīgajiem zvēlieniem klinķis iekšpusē nejausi bija atkritis vaļā un pie kāda no kārtējiem belzieniem tās atdarījās. Taču šķibacainie cenšoties to nebija savlaicīgi pamanījuši, tādēļ pie nākošā atvērta abi nogāzās pār sliekšni garšlaukus.

Šī kļūme tā saērcināja šķibacainos, ka viņi tūdaļ krievu mēlē sāka piesaukt manu, tavu un Dieva māti. Toties operatīvās grupas vadītājs sirsniņi izsmējās.

Iekšā iebruka savs pusducis bruņotu tēvairu. Sākās pārmeklēšana. Gultā tika atrasta māte un ganu puika. Cita neviena.

Tātad pārējie slēpjas, — secināja grupas vadītājs. — Jūs abi atvediet šurp to puiku. Pārējie pārmeklējiet bēniņus.

Ganu puīseli ar grūšanu iebrūda istabā. Taisni tālab viņš pakrita, bet tūdaļ arī uztrūcās kājās un izbrīnījies lūrēja uz čekistu, kas sēdēja pie galdā. Pēc neilga brīdīņa attāpies, viņš igni jautāja:

— A par kūr jī tai dora, Jezup? Jī mani aizkojom izrove nu gultys. Es nūkrytu uz greidy. I tyulen vīns nu jym divi reizis ispēre man ar zoboku pa sonim. Par kūr tai? I tagad toža. Es ža uz šani goju pats. A nā! Jīm vēl moz beja. Jī i šite mani pagryude nu vysa spēka.

Čekists vispirms noņēma no galvas naģeni, tad ar mutautiņu noslaucīja seju un neizpratnē raudzījās uz divpadsmitgadīgo zēnu, nespēdams attapt, kur viņš redzējis šo puīseli. Netikdams galā ar savu atmiņu, atkal izvilkā no kabatas mutautiņu, atkal slaucīja nosvīdušo pieri, bet joprojām klusēja. Viņam nepatika dzirdēt pārmetumus. Komplimentu un uzslavas — tā pavisam cita lieta!

No malas raugoties, nevarēja saprast, kas isti mulsināja čekistu: vai tas, ka puisēns pazina viņu, vai arī puisēna drosme sūdzēties par necilvēcīgu izturēšanos pret viņu. Kā nekā zēns bija nosaucis viņa īsto vārdu. Iespējams tāpat, ka pazinis. Un tas bija tas visnējaukākais, kas vien šajā situācijā varēja būt. Bez tam puīselim bija arī tainība: lai nu pret ko, bet pret bēmiem nedrīkstētu pielietot varmācību. Bet...

— Bet mēs to darām, — klusitēm nomurmināja čekists, joprojām lūkodamies uz padsmiņnieku. — Panoc šurp! — beidzot viņš sacīja.

Kad puisēns piegāja viņam klāt, čekists paņēma viņu klēpi un turpināja:

— Tu mani pazeist? Tu naesi porsaska tejtis?

— Da. Pazeistu. Mēs ža nu vīns dzeravnis.

Čekista seja pietvika sarkana kā novārīts vēzis. Taču pats vēl cerēja, ka zēns saputrojis kaut ko. Tālab gribēja pārliecināties līdz galam:

— Nu kaidys dzeravnis?

— Nu Dunsķim.

Tas jau bija belziens ar mietu pa galvu. Čekists nepacietīgi trinās krēslā un klusēja. Šaubas gan tika izgaisinātas, bet ap dūšu vieglāk nekļuva. Gluži otrādi. Viņa seja pauda negantas dusmas. Joprojām turēdams puīseli klēpi, viņš izvilkā no koburas revolveri un nolika to uz galdā. Pēc brīža, ievilcis pāris kuplus dūmu mutuļus, nervozi ierunājās:

— Tu esi gudrs puika. Nūrunosim tai. Tu maņi napazyny. Un nastot nivinam, ka es beju šite. Saproty? Nūrunots?

Puisēns piekritoši pamāja ar galvu, nezin kādēļ nespēdams izrunāt neviena paša vārda. Tajā mirklī viņam esot gribējies raudāt. Kālab? To pa šai dienai viņš nespējot saprast.

— Vot kū, puis, — viltīgi aizsāka čekists. — Es atdūšu tev sovū revolveri, bet tu maņ pasok, kur ir Stopons ar Alizu.

Puīšuks atbildēja nevilcinoties:

— Nazynu.

— Kur jī pa nakti guļ?

Zēns pastāstīja, ka Stefans guļot šajā pašā istabā, kur šie patlaban sēžot, bet Aloizs turpat, kur citi. Guļamistabā.

— Stopons vakar beja sātā? Es soku vakar todieļ, ka jou sokusis pirmūdiņa.

— No pošā reita beja. Piečok naredzieju.

— Tu namaloj?

Puisēns paraustīja plecūs un atbildēja ar pretjautājumu:

— A kam maņ malot?

Jā, patiesi. Kamdēļ viņam būtu jāmelos?

Stefans viņa vietā tik un tā govis neganitu.

Ganu puika tika atlaists. Varot likties uz auss. Līdz rītam vēl tālu. Vēl par agru esot dzit lopus ganos.

«Tiesas» priekšā nu bija jāstājas mātei. Divi šķibacainie ar vilkšanu ievilkā viņu iekšā. Jau no pirmā acu uzmetiena varēja redzēt, ka viņa tikusi pamatīgi dauzīta. Piere pāršķelta, asiņoja. Labais vaigs saskrāpēts. Delnu virspuses arī.

— Što vy nadelali? — pamanījies viņas izskatu, operatīvās grupas vadītājs nošņāca. — Po čelovečeski ne mogli? ¹⁾

apzīmētu sevi ar krusta zīmi. Un tieši šajā mirklī ārpusē kāds svešā mēlē iebļāvās kā aizkauts:

— Stoj! Streļatj budu! ²⁾

Un tūdaļ pat sekoja otrs kliedziens:

— Ne streļatj! Vzjatj žyvym! ³⁾

Aiz pārbiļa mātei sirds pamira. Rožukronis nokrita zemē. Pati atslīga uz krēsla.

— Par kū taida brismeiga bļaušona? — viņa izdvesa, nespēdama saprast svešo mēli.

Tikai tad, kad divi šķibacainie sāka skriet, viņa apjauta, ka nu sekos kas nelāgs.

Viņa pameta galvu pretējā logā. Tur, palejā, gar dārza malu, ar traku joni drāzās kāds cilvēks.

— Avai, Diveņ, avai Diveņ! — viņa nostenējās un sasita plauktas. — Tī tok Aliss!.. Tī tok Aliss!..

Māte no pirmā acu uzmetiena pazina viņu gan pēc druknā auguma, gan pēc kustībām, bet nekad savā mūžā vēl nebija redzējusi viņu

Ignats Zariņš

Baismā nakts

Dokumentāls stāsts

— Pīdūdīt, lyudzu, jīm, tante, — izdvesa čekists, pamādams ar galvu uz šķibacaino censonu pusī.

Māte vispirms ar delnu noslaucīja asiņojošo pieri, pēc tam ieskatījās plaukstā. Tā bija notriepta ar asinīm. Tad pastiepa roku pret čekistu un izmocija:

— Šite jūsu laužu dorbs... Pīdūt?... Pīdūt nakrītneibu?... Pīdūt tiešu bendeišonu?... Lai Divs pīdūt. Kū ta es?..

Iestājās klusums. Čekists vilcinājās sākt pratināšanu.

Pēc brīža, izņēmis no etvijas papirosu, aizžvagsstējās:

— Vai dreikstu uzpeipēt jūsu klotbyutni?

— Nyu tu pats asi kungs un saiminiks munā sātā. Kū vēl prosī?

Tas nu bija īstens plīkšis sejā. Čekists kaurīgi atlika papirosu atpakaļ etvijā. Mātes atbilde bija sadzinusi viņam dūšu papēžos.

— Pasokit, lyudzu, kur tagad ir Stopons un Alizs?

Māte paraustīja plecūs:

— Nazynu, kur jī... A ka i zynotum, visleidz napasceitum. Jī ir muni bērni. Lobi bērni. Divbiejeigi. Gūdeigi. Strodeigi. Visim dora vīn lobu. I nivinam navielej slykta. I ni kamā nav vainiegi. Niko slykta, ni ļauna navar nūdareit nivinam. I nikod nanūdareis. Man par sovīm bērniem lela prica... Dūd, Diveņ, kotrai motei taidus bāmūs kai maņ... Tod pasaulī nabyutu ļaunuma...

Māte aplūsa un vēģīgi sāka lūkoties čekistam sejā. Viņas vecīgajās, it kā stingajās acīs paudās žēlums un pārmetums, gan nosodījums un ziņkārība, gan skumjas un prieks.

Čekists nespēja izturēt viņas skatienu un, neattapdam, ko nu isti būtu jādarā patlaban, bez kādas redzamas vajadzības sāka grābstīties pa kabatām.

Neatraudama acis, māte pēkšņi jautāja:

— Pasok, dāls, voi tu sovai motei sagodoj pricu ar šitū sovū dorbu? Aba jei pavysam nazyna, kū tu dor?

Tas nu bija par daudz. Čekists, nespēdams savaldīties, uztrūcās kājās kā dzelts, satvēra savu revolveri un metās uz durvīm. «Straumju» saimniece atbildi nesagaidīja.

Pieturēdamās pie krēsla atzveltnes, otru roku atbalstīdama pret galdā malu, viņa šā tā uzstutējās kājās un sāka raudzīties pēc sava spieķīša. Beidzot attapa, ka tas meklējams citur. Bet kā lai aiztiekt turpu?

Pagalnā skanēja svešas balsis un sveša loda. Gribējās redzēt, kas tur notiek, bet reizē arī māca bailes skatīties turpu. Prātu nodarbīnāja viena vienīga doma:

— Vai izglābsies visi?... Vai?..

Aiz satraukuma sirds pa muti kāpa laukā, it īpaši, kad ieskanējās griezīgās, svešās balsis. Tīrās skrēja pa muguru, līdzko logā pamanīja kādu no šķibacainajiem. Viņa pasniecās pēc otra krēsla un pievilka sev klāt. Atbalstot rokas pret atzveltni, bija vieglāk turēties kājās. Bet, stāvot kājās, varēja labāk pārredzēt gan pagalmu, pa kuru kā apsvilusi šurpu turpu šaudījās bruņotie kalmiki, gan āres, kas, rīta pusēs mijkrēšļa ieskautas, pagaisa aiz Mazajiem Dzērķajiem.

Daudzus karus un karavīrus savā mūžā viņa bija pieredzējusi, bet tik baismīgs negēģuls kā šie vēl nebija skatījusi vaigu vaigā. No kurienes tādi zvēri radušies? Kāpēc starp viņiem ir arī latvieši? Vai jau nenāk Dieva sods pār seno Māras zemi?

— Ak, jaunova svāto, Aglyunas bazneica... — viņa klusitēm nomurmināja. Tad atitināja lazurīta rožukroni un pacēla labo roku, lai

skrejam tādā trakā ātrumā.

Atkal atskanēja komanda «stāb», un Aloizs pameta acis atpakaļ. Skaidri bija manāms, ka distance starp viņu un šķibacainajiem stipri samazinājusies. Un ne mazāk skaidri viņš manīja arī to, ka spēks iet mazumā. Ka pie tā vainīgs vakariņu sīvais, bija kauns atzīties sev pašam. Neredzēdams citas izejas, neapstādāmie viņš norāva no kājām apavus un turpināja lepatot basām kājām. Nu skriešana kļuva vieglāka, taču sāka pietrūkt elpas. Aizmugurē pavisam netālu bija dzirdama ne tikai soļu dipona, bet arī šķibacaino dzinēju šņākoņa. Soli nepalēninājies, viņš norāva no muguras džemperī un iesvieda to leknajā zālē, kas pēc nedēļas jau būs pļaujama.

O, jā! Pavisam cita lieta! Nosvīdusi miesa pēkšņi sajuta tikamu valganā gaisa veldzi. Nu radās pārliecība, ka šādā veidā paglābsies no čekas ķētnām. Un nezin kādēļ, gluži bez kāda apdoma, tūdaļ pārlēca pār grāvi, satvēra akmeni, ko ieraudzīja ežmalā, un metās rudzu druvā. Laikam jau šķīta, ka taisni tur būs tas istais glābiņš, kas atpestīs viņu no neparedzētās nelaimes, kuras lielumu viņš tikai vēl redzēja, bet ar prātu to apjēgt līdz galam nemaz vēl nespēja.

Taču mēmie, brangi noaugušie rudzi, neatpildami sava čaklā kopēja izmisīgo rīcību, neganti pinās Aloizam ap kājām, tādējādi dāvādami viņam nevis kādu nekādu patvērumu, bet gan sagādādami nešpetnu pretestību. Ar katru soli traukšanās uz priekšu kļuva aizvien grūtāka, līdz pēdīgi tapa pavisam neiespējama. Aiztrūka elpa. Spēki izsīka galīgi.

Aloizs nokrita ar seju tieši pret zemi, itin kā vēlēdamies to noskūpstīt. Nāsis spēji iesitās kopš bēma kājas aprastā, trūdvielām bagātā, miklās augšnes smaržā. Bet viņam jau nebija ne kripatiņa laika to pilnībā aptvert un varbūt pēdējo reizi mūžā izbaudīt tās saldmi līdz galam. Aizmugurē ne tikai jau glūnēja, bet arī teju, teju bija gatavs mesties virsū viņa isās dzīves vistrāģiskākais posms, no kura viņš tik izmisīgi bija bēdzis un par kura iespējamību neticēja vēl vakar vakarā.

Par spīti savai bezspēcībai viņš tomēr uztrūcās kājās un atvēzējās, grasīdamies pacienāt šķibacainos dzinējus ar savu senču tīruma pelēko akmeni.

Diemžēl nepaguva. No mugurpusē tūdaļ sekoja apdullinošs belziens pa pakausi. Aloizs sagrītojās un, zaudējis samaņu, nogāzās kā beigts.

Aloiza Bemāna pēdējais skrējienis dzīvē bija galā. Tobrīd viņš bija tikai trīsdesmit divus gadus vecs.

Māte, kas visu laiku bija stāvējusi pie loga un ar aizturētu elpu vērojusi sava dēla bezcerīgo spēkošanos ar šķibacainajiem aziātiem, nemitīgi slaucīja acis un klusitēm murmināja:

— Zynotum, kur dzeivoj tova mote... Ropus aizropotum da jai... I pastosteitum, kū jei laiduse pasauli... Ropus aizropotum...

Vientuļa, ugunīga saules rīpa ziemeļaustrumu pamalē celās no horizonta. Šķibacainie aziāti ar kādu pavieglāku latvieti priekšgalā pusplūku un basu «melnajā bertā» ieskundēja Aloizu un aizcirta restotās durvis.

Kopš tā brīža Aloizs uz laiku laikiem pazuda no savu piederīgo, kaimiņu un paziņu acīm. Neviens no šiem ļaudīm nezina, pa kādu ceļu viņš aizvests un kur aplabāts.

¹⁾ kr. — *Ko jūs padarījāt? Cilvēcīgi nevarējāt?*

²⁾ kr. — *Stāt! Šausu!*

³⁾ kr. — *Nešaut! Saņemt dzīvu!*

Habla teleskops

vēro zvaigžņu dzimšanu un nāvi

Divi dramatiski notikumi Visumā nesen konstatēti, izmantojot amerikāņu orbitālo Habla teleskopu — intensīva zvaigžņu dzimšana «tuvējās» galaktikas kodolā un gāzveida atlieku izviesšana, zvaigznei beidzot dzīvi eksplozijas rezultātā.

Detalizēts uzņēmums, kas iegūts ar šo teleskopu, rāda Plivura miglāju Gulbja zvaigznājā. Šim miglājam konstatēta ļoti sarežģīta struktūra, ko veido savstarpēji savijušās gāzes joslas, kuras fotogrāfijā atgādina smalku plīvuru. Plivura miglājs ir veidojies pirms apmēram 15 000 gadu, kad šajā vietā eksplodēja masīva zvaigzne, nosviežot ārējo «čaulu» un atstājot lēni izpletošās gāzes apvalku. Triecienvilnis, kas radās sprādziena rezultātā, turpinot izplesties, nesen kosmiskajā telpā sev kaimiņos sasniedza blīvu molekulāras gāzes mākonī. Sadursmes rezultātā gāze tika ierosināta un sāka spīdēt, kas tika reģistrēts, izmantojot Habla teleskopu.

Ar šo pašu teleskopu konstatēta arī nesen piedzimušu zvaigžņu grupa galaktikas NGC253 centrā, kura atrodas Skulptora zvaigznājā. Šī spirālveida galaktika, kas ir pēc izskata diezgan līdzīga mūsu Galaktikai — Piena Ceļam, atrodas apmēram 11 miljoniem gaismas gadu attālumā. NGC253 ir mums tuvākā aktīvā galaktika, kurā, domājams, joprojām norisinās jaunu zvaigžņu veidošanās procesi. Ar Habla teleskopu iegūtais attēls rāda šīs galaktikas centrālo daļu, kurā konstatēta neliela spožu un jaunu zvaigžņu kopa. Attēls rāda arī putekļu un blīvas gāzes šķiedru koncentrāciju šajā apgabalā.

Astronomi vēl nezina, kas ir izraisījis tik strauju zvaigžņu dzimšanas vilni šajā galaktikā. Varbūt vietējā valdība ir paaugstinājusi bēmu dzimšanas vienreizējo pabalstu? Taču, nopietni runājot, varbūtējais cēlonis varētu būt šīs galaktikas satuvošanās vai sadursme ar kādu citu galaktiku, vai arī tā saucamais melnais caurums galaktikas centrā.

Laimons Začs,
Dr. phys.

Nodokļu maksātāju ievēribai

Par valsts kases budžeta konta maiņu

Ar LR FM rīkojumu Nr.241 no 1995. gada 23. maija Valsts kases departaments ar 1995. gada 24. maiju slēdza valsts kases budžeta kontus a/s «Banka Baltija».

Paziņojam, ka valsts kases budžeta konts atvērts a/s «Latvijas Universālā banka» Rāznas nodaļā Preiļos. Bankas kods 310101416, konts 100301.

Valsts budžeta ieņēmumu klasifikācija (jaunie kodi pēc LR FM rīkojumiem Nr.80 un Nr. 209):

1250760103 — iekšzemes pievienotās vērtības nodoklis no 1995. gada 1. maija;

1250760104 — uz valsts robežas muitas iestādēs iekasētais pievienotās vērtības nodoklis par importa produkciju no 1995. gada 1. maija;

1250760201 — peļņas nodoklis un pārreķini par iepriekšējo gadu;

1250760202 — uzņēmumu ienākuma nodoklis no 1995. gada 1. aprīļa.

Par VID uzticības telefonu

Jūsu sūdzības un ziņojumus par

— nodokļu nemaksāšanu un pārkāpumiem, pielietojot kases aparātus;

— nodokļu inspekcijas darbu;

— muitas darbu;

— muitas noliktavu un konvoja darbu;

— VID darbinieku citiem pārkāpumiem (kukuļņemšanu, rupjību u.tml.) Valsts ieņēmumu dienestā uzklusis VISU DIENNAKTI pa tālruni Rīgā 8-22-323438.

VID Preiļu rajona nodaļā var zvanīt no plkst. 8 līdz 17 pa tālruniem 22341, 21164.

VID Preiļu rajona nodaļā

TELEVĪZIJAS PROGRAMMA

Sestdiena, 10. jūnijs LATVIJAS TV I

9.00 Rīta stunda. 10.00 Mielasts ar Mārtiņu Vincentā. 10.20 Pasaules mode. 10.45 Muzikāls rīts bērniem. 11.05 Brīvbiļete uz teātri. 11.40 Blakusefekts. 11. sērija. 12.30 Globuss. 13.00 Folkloras programma Klēts. 13.30 Teātru jaunumi. 18.00 Ziņas. 18.10 Blakusefekts. 12. sērija. 19.00 Mirkliis. 19.10 Bērniem. 19.25 Muzikālo vasaru gaidot. 19.50 Teikas par Nārniju. 3. sērija. 20.30 Panorāma. 21.20 Savai zemei. 22.05 'Labvakar! piedāvā... Vakara intervija. 22.30 Parīze pusnaktī. Francijas mākslas filma.

LATVIJAS TV II

8.04-11.00 Picca TV. 11.25 Kristīgā programma. 12.15 Kristīgā pasaule. 12.35 Vai tu zini? 12.50 Zinātnisks žurnāls Arhimēds. 13.45 Francijas TV programma Ušvaja. 14.40 TV veikals. 15.10 Ilūziju gadi. 16.05 Matemātiskā mozaika. 16.20 Zaļo gaismu - dziesmām! 17.00 Ceļotāja acīm. 17.30 Vārds invalīdiem. 18.00 Tikšanās. 18.30 Regionālās TV piedāvā... 19.00 Izvēles laiks. LTS. 19.30 Parādītes pludmale. 45. sērija. 20.30 Panorāma. 21.00 NTV-5. 22.05 Ziņas. 22.15 Latloto. 22.25 E iela. 255. un 256. sērija. 23.15 Noziegumam pa pēdām. 51. sērija. 24.00 Volejbols.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

8.00 Ziņas. 8.20 Lego. 8.50 Filma bērniem. 9.25 Rīta pasts. 10.00 Padomi kulinārijā. 10.15 Veselība. 10.50 Province. 11.20 Varavīksne. 11.40 Spiegs melnā. Mākslas filma. 13.05 Mult. filma. 13.25 Spūgulis. 14.00 Ziņas. 14.20 Lielās sacīkstes. 14.50 Dok. filma. 15.40 Dzīvnieku pasaulē. 16.20 Smieklu panorāma. 17.00 Laiks. 17.25 Atjautības ātrumsacensības. 18.15 Žandarms un citplanētieši. Francijas kinokomēdija. 19.45 Bērniem. 20.00 Laiks. 20.45 Privātdetektīva Nestora Burmas piedzīvojumi. 21.30 Kas? Kur? Kad? 22.35 Pirms un pēc... 23.30 Kinofestivāla dienasgrāmata. 23.40 Teniss. 0.40 Ziņas.

Svētdiena, 11. jūnijs

LATVIJAS TV I

9.00 Mūzika svētdienai. 9.20 Skaistumam un veselībai. 9.35 Bezrūpīgā svētdiena. 9.55 Superpuiku spēles. 10.10 Noslēpumainais viesis. 10.55 Mutesbloda. 11.15 Blakusefekts. 12. sērija. 12.00 Tronis ir brīvs. 12.30 Jauno balsis. 13.15 Amerikāņu mākslinieki P.Čaikovska baletā Gulbju ezers. 16.00 NBA meistarsacīkstes. 17.30 Bērniem. 17.50 Multikoncerts. 18.00 Ziņas. 18.10 Beverlilhilza. 16. sērija. 18.55 Ex libris. 19.10 Bērniem. 19.35 Dziesma manai paaudzei. 19.55 Flinstonī. 54. sērija. 20.30 Panorāma. 21.00 Pasaules meistarsacīkstes autosporta F-1 klasē. 23.15 Ar dziesmu par dzīvi.

LATVIJAS TV II

8.00-11.00 Picca TV. 13.40 Kristīgā programma. 15.10 Katedrāļu laiks. 16.05 TV veikals. 16.35 Dzied Edijs Mičels. 18.00 Kalns. 18.30 Taisnīgi un netaisnīgi. 19.00 Latgalieši Amerikā. LTS. 19.20 Savoja un Alpi. 19.30 Parādītes pludmale. 46. sērija. 19.55 Kinotornis. 20.25 5 minūtes. 20.30 Muzikālā programma. 20.45 Videoklipi. 21.00 NTV-5. 22.05 Ziņas. 22.20 Glābējzvēns. 139. un 140. sērija. 23.10 Pa smieklam. 23.15 NTV-5. 0.15 Prizma Prim.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

8.00 Ziņas. 8.30 Rīta agrumā. 9.00 Mult. filma. 9.10 Kamēr visi mājās. 9.40 Kristāla korpīte. 10.25 Amatniecība. 10.30 Kalpoju

Krievijai! 11.05 Vispasaules ģeogrāfija. 11.50 Visa Krievija. 12.20 Mult. filma. 12.40 Ar ticību, cerību un mīlestību. 13.00 Ze pī zīmes. 13.45 Sports pusdienlaikā. 14.00 Ziņas. 14.20 Sapņu stacija. 15.10 Ceļotāju klubs. 16.00 Amerika un M.Taratuta. 16.30 Mult. filma. 16.55 Krievijas Federācijas Neatkarības deklarācijas pasludināšanai veltītā svinīgā sanāksme un koncerts. 18.50 Teniss. 19.20 Tas notika Peņkovā. Mākslas filma. 21.00 Svētdiena. 21.50 Privātdetektīva Nestora Burmas piedzīvojumi. 23.15 Teniss. 0.05 Ziņas.

Pirmdiena, 12. jūnijs

LATVIJAS TV I

18.00 Ziņas. 18.10 TV - puikām un meiteņēm. 18.20 Bordertauna. 73. un 74. sērija. 19.10 Mūzikas ziņas bērniem. 19.30 Saimnieks. 20.00 Pērļu raktuves. 20.30 Panorāma. 21.15 Māja Toskānā. 19. sērija. 22.05 Zīmes. 22.50 Mirkliis. 23.00 Nakts ziņas. 23.05 Līfc piedāvā...

LATVIJAS TV II

16.30 Prizma Prim. 16.50 Volejbols. 17.50 Kalns. 18.15 Pasaules meistarsacīkstes motobraukšanā šosejā pa apli. 18.35 Hameleonu rotaļas. 67. sērija. 19.00 LTS ziņas. 19.20 Jautājums pēc būtības. 19.35 Gaitēņa līderis. Mākslas filma. 1. sērija. 20.00 DPU Multimediju centrs piedāvā... 20.30 TV veikals. 21.00 NTV-5. 22.05 Ziņas. 22.25 E iela. 257. un 258. sērija. 23.15 Parādītes pludmale. 45. un 46. sērija.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

8.00 Ziņas. 8.20 Mult. filma. 8.50 Filma bērniem. 18.00 Mult. filma. 18.20 Laimas zvaigzne. Mākslas filma. 1. sērija. 19.45 Bērniem. 20.00 Laiks. 20.45 Laimas zvaigzne. Mākslas filma. 2. sērija. 22.05 Estrādes koncerts Paskaties, kāda vasara! 23.20 Ziņas.

Otrdiena, 13. jūnijs

LATVIJAS TV I

9.00 Izlaiduma eksāmens 12. klasei algebrā. 9.45 Māja Toskānā. 19. sērija. 10.40 Mielasts ar Mārtiņu Vincentā. 18.00 Ziņas. 18.10 Zīmes. 19.00 Mans būs mans. 19.10 Ekrāns bērniem. 19.30 Teātru jaunumi. 19.50 Teikas par Nārniju. 4. sērija. 20.30 Panorāma. 21.15 Mans draugs - nenopietns cilvēks. Mākslas filma. 22.45 Ansambļa Dunduri koncerts. 23.00 Nakts ziņas. 23.05 Naktsmājas.

LATVIJAS TV II

6.45-10.00 Picca TV. 17.40 IK Baltica. 18.00 Valdības preses konference. 18.30 Hameleonu rotaļas. 68. sērija. 18.55 LTS ziņas. 19.15 Kurzemes TV. 19.25 Aicinājums uz grēksūdzi. 20.00 TV veikals. 20.30 Panorāma. 21.00 NTV-5. 22.05 Ziņas. 22.25 Noziegumam pa pēdām. 52. sērija. 23.10 NTV-5.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

8.00 Ziņas. 8.20 Žozefīne. 6. sērija. 9.10 Kas? Kur? Kad? 17.55 Sastrēgumstunda. 18.15 Žozefīne. 6. sērija. 19.05 Tēma. 19.45 Bērniem. 20.00 Laiks. 20.40 No pirmavotiem. 20.55 Klubs Baltais papagaiļis. 21.40 Versijas. 22.00 Kinofestivāla Kinotours-95 noslēgums. 23.10 Bez apstājas. 23.35 Ziņas.

Trešdiena, 14. jūnijs

LATVIJAS TV I

9.00 Beverlilhilza. 16. sērija. 9.45 Mans būs mans. 10.00 Savai zemei. 10.45 Dziesma manai paaudzei. 18.00 Ziņas. 18.10 Saimnieks. 18.45 Svētki nāk. 19.10 Bērniem. 19.25 Mūzikas ziņas. 19.40 Nedēļas vidū. 19.50 L.Breikšs. Es atkal pārnāksu mājās. 20.30 Panorāma. 21.15 Tā esot bijis, tā varē-

tu būt... 21.30 Muzikālā spēle 113. 22.20 Līfc piedāvā... 23.00 Nakts ziņas.

LATVIJAS TV II

6.45-10.00 Picca TV. 10.00 IK Baltica. 18.05 Prizma Prim. 18.25 Zemgales TV. 18.35 Hameleonu rotaļas. 69. sērija. 19.00 LTS ziņas. 19.20 Gaitēņa līderis. 2. sērija. 19.45 Dzīvīte, dzīvīte... 20.30 TV veikals. 21.00 NTV-5. 22.05 Ziņas. 22.25 Hameleonu rotaļas. 70., 71. un 72. sērija. 23.30 Šokējošais šovs.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

8.00 Ziņas. 8.20 Cilvēks un likums. 8.50 Skaties un ieklausies! 9.10 Dzīvnieku pasaulē. 9.50 Klubs Baltais papagaiļis. 17.55 Futbols. Maskavas Dinamo - Volgogradas Rotors. 20.00 Laiks. 20.45 Vai Lielais septītnieks kļūs par astotnieku? 21.05 Ūnikums. Mākslas filma. 22.30 Versijas. 22.50 50/50. 23.50 Ziņas.

Ceturtdiena, 15. jūnijs

LATVIJAS TV I

9.00 Ar dziesmu par dzīvi. 9.45 Bezrūpīgā svētdiena. 10.05 Nedēļas vidū. 10.15 Dzīvīte, dzīvīte... 18.00 Ziņas. 18.10 Tautas deju festivāls Sudmalīņās. 19.15 Superpuikas piedāvā. 20.00 Zemnieku spēle Dauderos. 20.30 Panorāma. 21.15 90-tie. 22.00 Kriminālieta diviem. Mākslas filma. 1. sērija. 23.00 Nakts ziņas. 23.05 Pērļu raktuves.

LATVIJAS TV II

6.45-10.00 Picca TV. 16.40 IK Baltica. 17.00 Saeimas frakciju viedokļi. 17.45 TV veikals. 18.15 Nakts portrets. 18.40 Vide telpā. 19.00 LTS ziņas. 19.20 Noziegumam pa pēdām. 53. sērija. 20.05 Vizīte. 20.30 Panorāma. 21.00 NTV-5. 22.05 Ziņas. 22.25 Novadu vēstis. 22.50 Lielā zivs apēd mazo zivi. 23.10 NTV-5.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

8.00 Ziņas. 8.20 Žozefīne. 7. sērija. 9.10 Ceļotāju klubs. 9.55 Mult. filma. 17.55 Sastrēgumstunda. 18.15 Žozefīne. 7. sērija. 19.05 Izredzētie. E.Rjazanova autorprogramma. 19.45 Bērniem. 20.00 Laiks. 20.40 Maskava. Kremliis. 21.05 Donavas bērns. Austrijas filma. 22.40 Versijas. 23.00 Džeza pasaulē. 23.25 Ziņas.

Piektdiena, 16. jūnijs

LATVIJAS TV I

9.00 Izlaiduma eksāmens 12. klasei fizikā. 9.45 Vizīte. 10.05 Kriminālieta diviem. 1. sērija. 18.00 Ziņas. 18.10 Blakusefekts. 13. sērija. 18.55 Dažu skaistu ziedu. 19.10 Bērniem. 19.25 Pasaules mode. 19.50 Globuss. 20.30 Panorāma. 21.15 Op.5. 21.45 Tautas deju festivāls Sudmalīņās. 23.00 Nakts ziņas. 23.05 Tautas deju festivāls Sudmalīņās.

LATVIJAS TV II

6.45-10.00 Picca TV. 17.10 Prizma Prim. 17.30 TV veikals. 18.00 Kristīgā programma. 19.00 LTS ziņas. 19.20 Dienas tēma. 19.35 Noziegumam pa pēdām. 54. sērija. 20.20 Problēma stopkadrā. 20.30 Ziņas. 21.00 NTV-5. 22.05 Ziņas. 22.25 E iela. 259. un 260. sērija. 23.10 Mikrofona nakts programma.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

8.00 Ziņas. 8.20 Žozefīne. 8. sērija. 9.10 Draugu tikšanās. 9.45 Ex libris. 9.55 Ballē pie Pelnrušķītes. 17.50 Dialogs. 18.10 Žozefīne. 8. sērija. 19.00 Brīnumu lauks. 19.45 Bērniem. 20.00 Laiks. 20.45 Privātdetektīva Nestora Burmas piedzīvojumi. 21.30 Versijas. 21.50 Skatiens. 22.40 Muzikāli izklaidējošs raidījums. 23.20 Nedēļas cilvēks. 23.40 Ziņas.

Reklāma

1995. gada 8. jūnijā darbu sāksi akciju komercbankas «Baltijas Tranzītu banka» Preiļu filiāle.

Piedāvā šādus pakalpojumus:

- ◆ atver kontus juridiskām un fiziskām personām,
- ◆ veic valūtas un Krievijas rubļu konvertāciju,
- ◆ pieņem depozītu un pensioņāru noguldījumus,
- ◆ veic pārskaitījumus uz jebkuru pasaules valsti,
- ◆ izsniedz kreditus un veic līzīngā pakalpojumus.

Gaidām jūs Preiļos, Paulānā ielā 3a, 2. stāvā. Tālr. 21430.

A/s «Līvānu stikls» lēti pārdod

- lietotas šujmašīnas 97A,
- jaunus kafijas vāramos automātus,
- matraču audumus,
- jaunas 60 l polietilēna mucas,
- lietotas 10 l polietilēna kannas,
- monoperlītu maisos,
- 3 un 4 mm metināšanas stiepli.

Izziņas pa tālr. 44360, 44540.

Kameņecas dzirnavas Jaunaglonā, tel. 17664

- ☞ vilnas kāršana un vērpšana,
 - ☞ pārtikas graudu malšana un bīdelēšana
- trešdienās, ceturtdienās, piektdienās no plkst. 9.00**
- ☞ auto atgāzu pārbaude uz CO₂ karburatoru un aizdedzes regulēšana.
- Tālr. 15532, 17664 līdz plkst. 22.00.**

Firma LEZO izgatavo virtuves un priekšnama mēbeles, sekcijas istabām pēc kataloga, kā arī pēc pasūtītāja skicēm un izmēriem. Mēbeles piegādā un montē uz vietas. Tel. Daugavpili 8-254-37344, 48465 no 20 līdz 22.

10. jūnijā Sutru KN spēlē

Jēkabpils «Staburags».
Sākums plkst. 22.00.
Ieejas maksa Ls 1, pēc 24.00 Ls 1,50.

Barkavas lauksaimniecības skola

1995./96. m.g. uzņems audzēkņus šādās specialitātēs:

1. Zemkopis — apmācību laiks 2 gadi 10 mēneši.
2. Lauku māju saimniece — apmācību laiks 2 gadi 10 mēneši.
3. Lauksaimniecība ar specializāciju lauku tūrismā — apmācību laiks 2 gadi 10 mēneši.
4. Lauku celtnieks — apmācību laiks 1 gads 10 mēneši.
5. Augstākās kvalifikācijas sagatavošanas grupa — apmācību laiks 9 mēneši.

Iestājoties skolā jāiesniedz šādi dokumenti līdz 1. jūlijam:
skolas raksturojums;
izglītības dokuments;
medicīnas izziņa,
ģimenes sastāva un dzīves vietas izziņa,
6 fotokartītes.

Latgales Mājas Kultūras institūtā uzņem jauniešus ar vidējo izglītību.

Uzņemšana notiek Amatzinību fakultātē: audēju, keramikas, kokapstrādes, pinēju, šuveju nodaļās un Mājturības fakultātē. Mācību ilgums 4 gadi.

Iestājpārbaudījumi pārrunu veidā notiks 1995. gada 9., 10., 11. augustā pulksten 9.00.

Ārpus konkursa tiek uzņemti bāreņi, ja viņi sekmīgi nokārtojuši iestājpārbaudījumus.

Mācības notiek latviešu valodā.

No 1. jūlija līdz 8. augustam no pulksten 9.00 līdz 15.00 reflektantam LMKI uzņemšanas komisijai jāiesniedz

šādi dokumenti:

- iesniegums mācību iestādes direktoram, norādot izvēlēto amatu,
 - iegūtās izglītības dokuments (origināls),
 - medicīniskā izziņa,
 - 4 fotokartītes (3 x 4),
 - vēlams ieteikums (rekomendācija, raksturojums).
- Mācību laikā studenti saņem stipendiju. Institūtā darbojas ēdnīca. Ir kopmītne.
- Mācību gads LMKI sākas 1. septembrī.
- Latgaļu Mājas Kultūras institūta adrese: LV 4612, Rītupe ielā 34, Bērģalē, Rēzeknes raj. Telefoni 8-246-90494, 25320.**

Sludinājumi un reklāma ☎ 22305

☞ Pārdod
 klavieres «Rīga» (trīspedaļu, tumšas).
 Cena Ls 350. Tel. 23780;

 M-2140 rezerves daļas. Tel. 43524 pēc 20;

 zirga ratus. Tel. 57619;

 M-2140, 1988.g. Tel. 37552;

 bites un stropus. Tel. 23033;

 VAZ-2103. Tel. 34400;

 VW-Golf, rūsējis, Ls 400; Opel Kadett-Karavan, 1990.g., bojātas priekšējās kreisās durvis, 4500\$. Tel. 21755, 22626;

 ledusskapjus, saldētavas «Snaige»
 Piegāde, garantija. Tel. 21268;

 automašīnu VAZ-21011, 1979.g. un jaunu mopēdu Rīga-13. Tel. 24362;

 steidzami automašīnu Record 2S, 1981.g. un Volvo 345 6L, 1984.g. Zvanīt 18342 vakaros;

 2 stāvu dzīvojamā māju Skrīveros. Tel. 43524 pēc 20;

 VAZ-21011. Tel. 15293;

 automašīnu VW-Passat, 1985.g., pārejas modelis, cena 3800 \$. Tel. darbā 42077, 42861, mājās 58520. Prasīt Kasparu;

 rudzus. Tāl. 22498;

 M-401 rezerves daļas, ZIL-130 ZSK vai maina. Tāl. 58602;

 āzīti. Tel. 23428;

 lēti 4 gadus vecu labu darba ķēvi. Tāl. Preiļos 55751, Rēzeknē 8-246-35875;

 darba ķēvi ar kumeļu. Zvanīt 37569 pēc 21;

 1 gadu vecu kumeļu (ērzelis). Tel. 21755, 34579;

 1 gadu vecu ķēvīti Aizkalnes pagasta Raudovkā. Bogdanovs;

 govi, privatizētu dzīvokli ar saimniecības ēkām Pelēču ciemata centrā. Tāl. 55688, 55612;

 govi. Tel. 34540;

 govi par Ls 180, ir transports pārvešanai. Tel. 54639;

 govi. Tel. 34439;

 kartupeļus, aitas, teķi, teļu. Tel. 46790 vakaros;

 garāžu, piekabi «Skif» un graudu un sakņu smalcinātāju. Tel. 41209 vakaros;

 GAZ-53A. Tel. 23964 pēc 21;

 mazo «Julu», lietotu šiferi. Var par sertifikātiem. Tel. 18151.

☞ Pērk
 ugunsdzēsamā sūkņa šūtenes un zirg-vilkmes grābekļa zarus (poļu) vai maina. Tāl. 22498.

☞ Dažādi
 Pieņem reklāmas, sludinājumus «Lauku Avīzē». Tāl. 58602.

Pārdos gadu vecas brūnās dējējvistas
 ceturtdien, 15. jūnijā Līvānos 6.30, Rožupē 7.30, Vanagos 8.00, Vārkavā 9.00, Pelēčos 10.00, Aizkalnē 10.30, Preiļos 11.30, Riebiņos 13.00, Stabulniekos 14.00, Pieniņos 14.30, Smelteros 15.30, Priekuļos 16.00, Rudzātos 17.00, Turkos 18.00, Zundānos 18.30.

SAKARU BANKA
 LATVIJAS KOMERCBANKA A/S

Preiļu filiāle Brīvības ielā 2
 piedāvā savus pakalpojumus
JURIDISKĀM PERSONĀM

- atver norēķina kontus Ls un valūtā
- apkalpo sertifikātu ieguldījuma, uzkrāšanas un tirdzniecības kontus
- banka sadarbojas ar Starptautisko naudas pārveidumu dienestu Western Union.

Tel. 24465.

SIA «Gaujas koks»
 iepērk svaigi zāgētus skujkoku zāgbaļķus,
 diametrs 18-20 cm par 35 \$, diametrs 22-24 cm par 40 \$,
 diametrs 26-36 cm par 43 \$,
 diametrs 38-42 cm par 48 \$.
 Izvedam papirmalku.
 Atrašanās vieta: Pleskavas šoseja, 40 km no Rīgas, 8 km no Siguldas.
Tāl. 927739, 927775.

13. un 14. jūnijā
 plkst. 15.00
 un 18.00

CIRKS
BALTIJA

ALCINA JUS

uz cirku Preiļos, laukumā pretī bijušajam sadzīves pakalpojumu namam ar jaunu starptautisku programmu, kurā piedalās cirka mākslinieki no Latvijas, Krievijas un Francijas. Klauni, akrobāti, žonglieri, iluzionisti, kā arī... lācis, Siāmas kaķi, pūdeļi, dobermanpinčeri.

Bilētes var iegādāties kasē pie cirka. Cena Ls 1,20.

NELSS Ltd

PĒRK

- svaigi zāgētus skujkoku baļķus (augstāka cena priedei)
 diametrs 18-44 cm, 3,9-4,5-5,1-5,7-6 m **30-46 \$**
 diametrs 18-44 cm, 3,7-4,3-4,9 m **34-50 \$**
- skujkoku zāgmateriālus
- taras dēļišus

PIEŅEM pasūtījumus zāgēšanas iekārtu un to rezerves daļu (ripzāģu, gaterzāģu u.c.), kā arī motorzāģu «Dolmar» piegādei.
 iespējams pircēja transports.
 Reģionālā pārstāvniecība Madonā, Saules ielā 13. Strādājam no 8.00 līdz 17.00. Telefons 8-248-21019, 21132, fax 21132.

Iepērk teļa, liellopu un aitas gaļu. Cenas pēc vienošanās.
Zvanīt 23160.

SIA «Sentiments»
 steidzami aicina darbā kvalificētu metinātāju.
Tāl. 55665.

Firma «TKM» turpina iepirkt sertifikātus no fiziskām un juridiskām personām. Adrese: Preiļos, A.Paulāna ielā 3a, 16. kab., no plkst. 10.00 līdz 16.00.
Tāl. 22202.

Māklera pakalpojumi nekustamā īpašuma pirkšanā un pārdošanā, apmaiņā; juridiskie pakalpojumi, konsultācijas.
Tālrunis 44725.

Tu projām aizgāji klusi —
 Tāda mīļa, balta,
 Zem gadu nastas nogurusi.
 A.Grava
 Esam kopā sāpju brīdī ar Moniku
 Puduli, MĀMIŅU
 smiltājā izvadot.
 Dravnieku skolas darbinieki

Kas vairs adis raibus cimdus,
 Kas no rīta modinās?
 Dusēt gāja māmuliņe
 Baltā smilšu kalniņā.
 Kad pēdējie ziedi slīgst uz MĀTES
 kapa, esam kopā ar tevi, Anita.
 Inese, Kokoriši un Sparāni

Sērojam kopā ar Inu Smelceri, no MĀTES atvadoties.
 LAAS «Ezerzeme» kolektīvs

Izsakām līdzjūtību Inai Smelcerei, MĀTI smiltājā aizvadot.
 L/s konsultāciju biroja un pagastu konsultanti

Nāk tomēr kāda diena,
 Nāk nepielūdzama...
 V.Daune
 Izsakām līdzjūtību deputātei Inai Smelcerei sakarā ar MĀTES nāvi.
 Jersikas pagasta padome un deputāti

Kurp vien gribu acis griezt,
 Tavš skaidrais skatiens mirdz,
 Un mūžam milā neapdziest,
 Māt, tava svētā sirds.
 Skumju brīdī esam kopā
 ar Pāvelu Ukinu, MĀTI
 smiltājā pavadot.
 Preiļu 24. CP kolektīvs

Pār baltām dienām, nebaltām
 Nu miera-palags klājas.
 Kopā ar Antras ģimeni klusi
 atvadāmiešus no sirmās
 VECMĀMUĻAS
 un vēlam viņai vieglas smiltis.
 4. klase,
 audzinātāja

NOVADNIEKS

Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 29. marta.
 Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301.
 Tel. 22059, 21759, 22305, 22154.
 PASŪTĪJUMA INDEKSS 68169.

Izdod Preiļu rajona pašvaldības uzņēmums «Novadnieks»

Iznāk 8 reizes mēnesī — trešdienās un sestdienās.
 Abonēšanas maksa mēnesī Ls 0,56. Mazumtirdzniecībā līgumcena.

REDAKTORS PĒTERIS PĪZELIS

Reģistrācijas apliecība Nr. 1018
 Iespiests SIA «Latgales drukā».
 Rēzeknē, Baznīcas ielā 28. Oļsetiespiedoms.
 Metiens 5200 eksemplāri.